

ಕೊರವಂಜಿ

Koravanji
ಅಕ್ಕೋಬರ
೧೯೬೧

ಸಂಪಾದಕರು
ಶ್ರೀ ರಾ. ಶಿ.

ಬರಹಗಾರರು

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸಾದ್
ಶ್ರೀ ರಾಮಿ
ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ್
ಶ್ರೀ ಹಾ ರಾ
ಶ್ರೀ ಪಾಪಿ
ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನಾ
ಶ್ರೀ ಬಚ್ಚ
ಶ್ರೀ ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್
ಅಕ್ಕಾದಿ, ಅಕ್ಕಾದಿ

ಬದಿಪ್ರತಿ
ಕಡುನಲ್ಲ

ತಳವರಯ ಮೂವನವೆತಕ

VITOFERRIN

HYDRE INDUSTRIAL & TESTING LABORATORY, LTD. MALLESWARAM BANGALORE

ವೈಟೋಫೆರಿನ್

(ಆಧುನಿಕ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಟಾನಿಕ್,

ಇದರಲ್ಲಿ "ಎ" "ಬಿ" ಮತ್ತು "ಡಿ" ಎಂಬ ವೈಟಮಿನ್ನುಗಳು ಐರನ್, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಮುಂತಾದ ಲೋಹ ವಿಶೇಷಗಳೂ, ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ತಾಮ್ರವೂ, ಮತ್ತು ಮಾಲ್ಟಾಸಾರ, ಜೀನುತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಅಮೃತವಾನ್. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಕಲ ಔಷಧಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಇದೆ. ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಎದ್ದವರಿಗೂ, ಬಸುರಿ ಬಾಣಂತಿಯರ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯಕ್ಕೂ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧ. ಸ್ವೇದನ ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮಧುರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

ತಯಾರಕರು :

ದಿ ವೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್

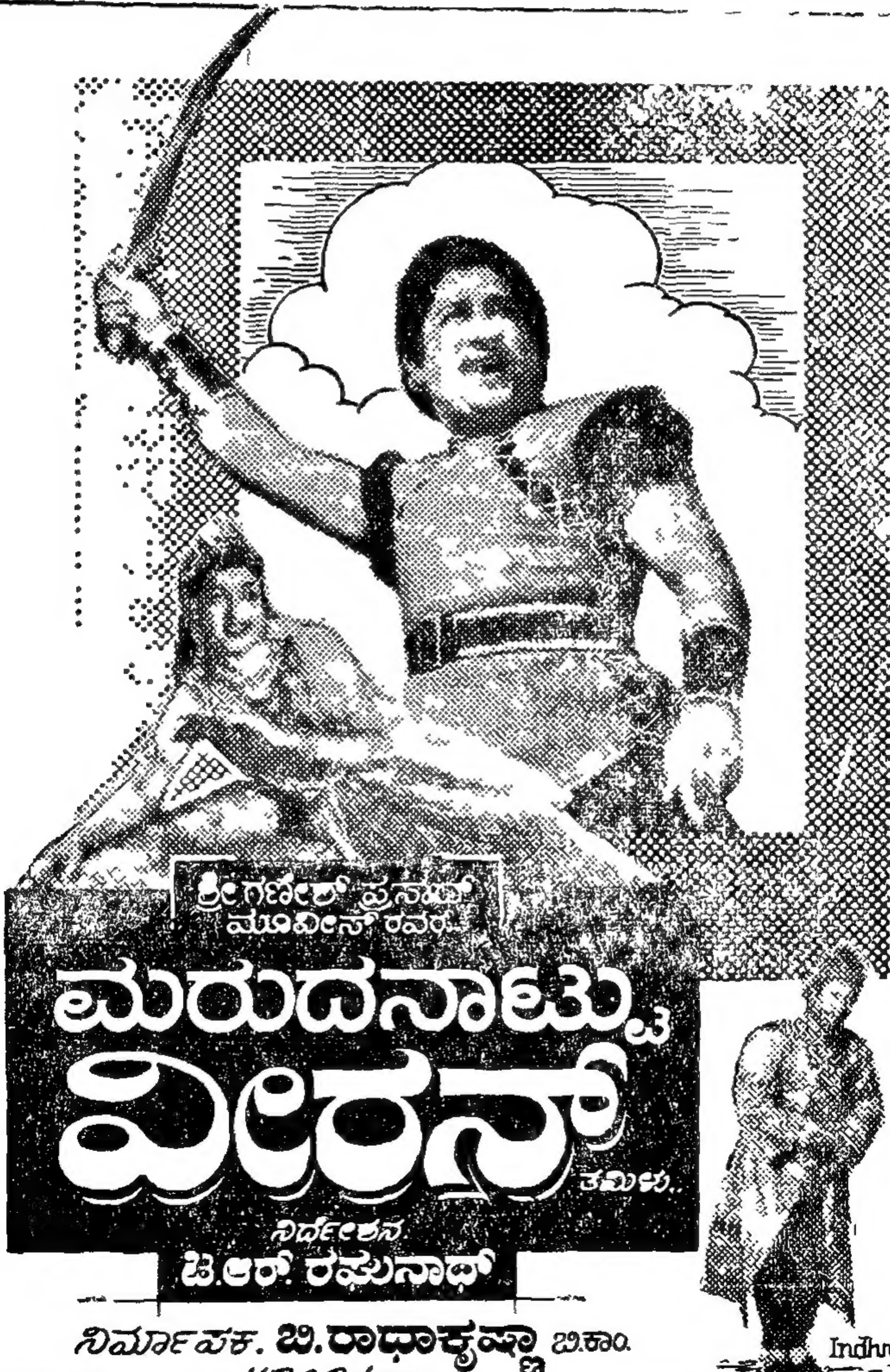
ಲ್ಯಾಬೋರಟರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ

ಬೆಂಗಳೂರು 3.

ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಪ್ರದರ್ಶನ!

ನಿಮ್ಮೂರಿನ ನೆಚ್ಚಿನ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ
ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಿರಿ!!

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ್ ಪ್ರಸಾದ್
ಮೂವೀಸ್ ರವರು

**ಮುರುದನಾಟು
ವಿರಣ್**

ಕಮಲಾ

ನಿರ್ದೇಶನ
ಜಿ.ಆರ್. ರಘುನಾಥ್

ನಿರ್ಮಾಪಕ. ಬಿ.ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬಿ.ಕಾಂ.

2 V.P.C Release...

Indhira

ಕಟಕ

ಗೀತಾ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್‌ರವರ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು

ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ !

ಬೀChi ಯವರ ಕಾದಂಬರಿ

TENT ಸಿನೇಮಾ

(ತ್ರಿವರ್ಣ ಮುಖಚಿತ್ರ)

200 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ನಾಡಿಗೆರ ಕೃಷ್ಣರಾಯರ ಕಾದಂಬರಿ

ಇಬ್ಬರು ಸುಂದರಿಯರು

(ತ್ರಿವರ್ಣ ಮುಖಚಿತ್ರ)

200 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

— ನಮ್ಮ ಇತರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು —

ನಾಡಿಗೆರ ಕೃಷ್ಣರಾಯರ ಕಾದಂಬರಿ

ಪ್ರಣಯ ಕೋಲಾಹಲ

204 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ಅ ನ ಕೃ ರವರು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ

ಸ್ತ್ರೀಮುಖ ವ್ಯಾಘ್ರ

232 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ಮ ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿಗಳು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ

ಸುವರ್ಣ ಮೋಹಿನಿ

200 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ನಾಡಿಗೆರ ಕೃಷ್ಣರಾಯರ ಕಾದಂಬರಿ

ತೆರೆಮರೆಯ ಸುಂದರಿಯರು

200 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ಅ ನ ಕೃ ರವರು ಬರೆದ ಕಥಾಸಂಕಲನ

ಸಮರ ಸುಂದರಿ

128 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 1-50

ಬೀchi ರವರು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ

ಮೇಡಮ್ಮನ ಗಂಡ

240 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-50

ಮ ನ. ಮೂರ್ತಿಯವರ ಕಾದಂಬರಿ

ಆರಾಧಿತೆ

200 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗರವರ ಕಾದಂಬರಿ

ಅಮರ ಸರಸ್ವತಿ

208 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಪ್ರರಾಣಕರವರ ಕಾದಂಬರಿ

ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿ

208 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ಮೈ ಸು. ಶೇ. ರವರ ಕಾದಂಬರಿ

ಶುಭ ಸ್ವೀಕಾರ

200 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗರವರ ಕಾದಂಬರಿ

ಮನೆ ತುಂಬಿದ ಮಡದಿ

204 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ತ್ರಿವಿಕ್ರಮರವರ ಕಾದಂಬರಿ

ನಾಟ್ಯ ಕಸ್ತೂರಿ

208 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ಎಂ. ಕೆ. ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿ

ಬಾಳಿನ ಪಥ

208 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ಅ. ನ ಕೃ ರವರ ಕಾದಂಬರಿ

ಅಮೃತ ಮಂಥನ

208 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ನಾಡಿಗೆರ ಕೃಷ್ಣರಾಯರ ಕಾದಂಬರಿ

ನಾಲ್ಕು ಸುಂದರಿಯರು

208 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗರವರ ಕಾದಂಬರಿ

ಅರಶಿನ ಕುಂಕುಮ

208 ಪುಟಗಳು ಬೆಲೆ 2-00

ಗೀತಾ ಏಜನ್ಸೀಸ್-ಸೌರಾಷ್ಟ್ರಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೨.

Koravanji, October 1961.

ಸಂಪುಟ ೨೦

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೬೧

ಸಂಚಿಕೆ ೭

★ ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು ★

ಬರುವ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹಣ ತರಲೋಸುಗ ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರು ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಬರೀ ಕುಹಕ! ಹೇಗೆ ಇರಲಿ, ಹಾಗನ್ನಬಾರದು.

* * * *

ಬರುವ ಚುನಾವಣಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಪರ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಕೃಶ್ಣೇವ್‌ರವರು ಬರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿ.

—ಮೊದಲು ಗಗಾರಿನ್‌ರವರನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಕುಹಕ.

* * * *

ನಮ್ಮಮ್ಮನಿಗೆ ಮದುವೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂವತ್ತು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಆಕೇನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋ ಹಾಗೆ ವಿನಾಯ್ತಿ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ಆಕೆಯ ಆರೋ ಮಕ್ಕಳು, ಕಡಿದಾಳರ ಬಂಗಲೆ ಹತ್ತಿರ ಕಾದಿದ್ದರೆಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿಲ್ಲವಂತೆ.

* * * *

ಮದ್ರಾಸು, ಕೊಯಮತ್ತೂರಿನ ಹೋಟಲ ಕೆಲಸಗಾರರು, ಇಡ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಡುಸೂಜಿ ಹಾಕಿ, ಚಟ್ಟಣೀಲಿ ಮರಳು ಹಾಕಿ, ಬಂದೋರು ತಿರುಗಿ ಆ ಹೋಟಲಿಗೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಹೊಸ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಚಿವರೇ ಹೇಳಿದರು.

—ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಸದೇನು ಬಂತು! ನಮ್ಮಾಕೆ ಬಿಗಡಾಯಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಸಾರಿಗೆ ಕುಳಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕಿ, ಮಜಿಗೆ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಬೆರೆಸೋದು ಲಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ!

ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತುಹೋದರೆ, ತೋಳಿಗೆ ಕರಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

—ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಹೊಡೆದು ಬೀಳಿಸಿದರೆ, ತೋಳಿಗೆ ಧೋಡಾ ಹಾಕ್ತಾರೆ ನಮ್ಮ ಜಟ್ಟಿಗಳು.

* * * * *
ಪೋಲೀಸಿನವನೊಬ್ಬ ನಾಸತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದಾನಂತೆ.

—ಪತ್ತೆದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ಅವನನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರಂತೆ.

* * * * *
ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಲು ಎರಡು ಕಿವಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ದೇವರು, ಮಾತಾಡೋದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲಿ ಅಂತ ಸಣ್ಣದೊಂದೇ ಬಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, (ಹೇಳಿಕೆ.)

—ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಒಪ್ಪುಲ್ಲ. ಬಾಯಿನಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಕಿವೀಲಿ ಮಾತಾಡ್ತಾರೆ!!

* * * * *
ಭಾರಿ ಕಳ್ಳತನವಾದಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ನಾಯಿಯನ್ನು ತಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಮೂಸಿ ನೋಡಿ ಅದು ನೆಟ್ಟಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಮನೆಗೆ ಓಡಿತ್ತು. (ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿ)

—ಅಂದರೆ ಏನೂ ಅಪಾರ್ಥ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಸಾರು ತಿಂದು ತನಿಖೆಗೆ ಮೊದಲು ಬಂದಿದ್ದರು ಅಷ್ಟೇ! ಮೊದಲು ಅಂದರೆ ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಮೊದಲಲ್ಲ!

* * * * *
ಕಾಂಗೋವಿಗೆ ಈಗ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಆಗಬಹುದು.

* * * * *
ಪೌರ್ಣಮಿಯ ದಿನ ಮಹಡಿಯ ಅಂಗಳದ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರು ಕುಳಿತು ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರೀಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನೀರಿಕ್ಷಿಸಿದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮಂಥ ನತದೃಷ್ಟರು ಇದ್ದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ, ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಿದರಂತೆ.

* * * * *
ವಂಶಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದು ಕಂಠಮಾಘರ್ಯ ಎಂದೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

—ಹಾಡಿದವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೂ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು!

ಸಲಹೆ ಬಂದಾಗ

ನೆಹ್ರೂರವರು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಬಂದಾಗ, ತೋಗೋ, ನಮ್ಮ ರಾಜೀವಪುರದಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಲೋ ಗುಲ್ಲು !

“ ಕಳಿಸಿಬಿಡಿ, ಬೇಗ ಕಳಿಸಿಬಿಡಿ ” ಅಂತ ಸಂತೆಮಾಳದಲ್ಲಿ ಕೂಗಲು ಹರ್‌ಕಿ ರಾತ ಆರಂಭಿಸಿದ. “ ಯಾಕ್ಲಾ ಹಿಂಗೇ ಎಗರಾಡ್ತಿ, ನಿಂಗೇನ್ ಬಂತ್ಲಾ ಹರ್‌ಕಿ ರಾತ್ ” ಎಂದೆ. ಹರ್‌ಕಿರಾತ್ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಂತೆಮಾಳದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಟ್ಟಿ ಹಾಕುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅವರ ತಾತನು ಪಂಜಾಬಿನಿಂದ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಕಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದು, ಎದ್ದಮೇಲೆ ಗೋಣಿಮರದ ನಿಂಗೀನ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅವನ ಮಗ ಅರ್ಜುನ್ ಸಿಂಗನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಆಗಿದ್ದಾಗ ತಂದೇನ ಕಳಕೊಂಡ. ಆತನಕ ಕಲಿತಿದ್ದ ಪಂಜಾಬಿ ಭಾಷೇನ ಆನಂತರ ಪೂರ್ತಿ ಮರೆತಿದ್ದ. ಅಂದಮೇಲೆ ಹರ್‌ಕಿರಾತ್‌ಗೆ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಕನ್ನಡ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೊಂದು ಭಾಷೆಯೂ ಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೇ ಕೇಳಿದೆ. ನೆಹ್ರೂರವರು ಯೂನೋಗೆ ಹೋದರೆ ನಿಂಗೇನು ಬಂತೋ ಎಂದೆ. ಮಾಸ್ಟರ್ ತಾರಾಸಿಂಗ್‌ಜಿ ಉಣ್ಣಾರೆ ಆಗ. ಅಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಹೊಂಟೋಗ್ತೀನಿ. ರಾಜ, ರಾಜನ ಹಾಗೆ ಇರ್ತೀನಿ. ಇಲ್ಲಿನ್ನಾಂಗ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿ ಬಡಕೊಂಡಿರಬೇಕಾ? ಮೋಟಾರ್ ಮೋಟಾರು ಮಡಕ್ಕೊಂತೀನಿ ” ಎಂದ ಹರ್‌ಕಿರಾತ. “ ಲೇ ಮಗನೇ! ಪಂಜಾಬಿ ಭಾಷೆ ಬರಬೇಕು ಕಣ್ಣಾ, ಗುರುಮುಖೀನ ಕಲೀಬೇಕ್ಲಾ ” ಎಂದೆ.

“ ಹೆಂಗಾರ ಆಗ್ಲಿ, ನೆಹ್ರೂ ಮೊದಲು ಒಂಟೋಗ್ಲಿ ” ಎಂದ ಹರ್‌ಕಿರಾತ.

* * * *

ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎದುರು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಜನ ಎಲ್ಲ ಸೇರಿದ್ದರು. ಏನಪ್ಪಾ ಅಂತ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕೇರಿ ಸೂಲಗಿತ್ತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದಳು. “ ಈಸಾರಿ ಈ ಕೇರಿಯೋರೆಲ್ಲ ನಂಗೇ ಓಟು ಕೊಡಿ. ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಮಾಡ್ಲಿ ನನ್ನ. ಖಂಡಿತ ಮಂತ್ರಿಯಾಗ್ತೀನಿ. ನಮ್ಮ ಕೇರೀಲಿ ಮನೆಗೊಂದು ಸೂಲಗಿತ್ತಿ ಕೊಡಿಸ್ತೀನಿ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೊಂದ್ರೇನೆ ಇರಾಕಿಲ್ಲ ” ಎಂದು ಬಿಗೀತಾ ಇದಾಳೆ ಭಾಷಣಾನ.

“ ಅಲ್ಲಕಣವ್ವಾ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರಲ್ವಾ ನಿಂಗೇ ಓಟು ಮಾಡೋದು. ಹೆಂಗಾರ ಖಾತರಿ ನಿಂಗೇ ತಿಕೇಟ್ ಕೊಡ್ತಾರೆ ಅಂತ ” ಎಂದ ಒಬ್ಬ.

“ ಎಲಾ ಮಗ! ಅಷ್ಟೂ ತಿಳಿಯಲ್ವ! ನೆಹ್ರೂರವರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಂಟೋಗ್ತಾರಂತೆ. ಆಮ್ಯಾಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಾಗೆ ನಮ್ಮ ಅಯ್ಯನೋರು ಹೇಳಿದ್ದಾಗೆ ನಡೀತದೆ. ಅಯ್ಯನೋರ ಮೂರ ಹೆಂಡಿರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾನೇ ಅಲ್ಲವಾ ಸೂಲ ಗಿತ್ತಿ ” ಎಂದಳು ಆಕೆ.

ವಹವ್ವಾ ಎಂದುಕೊಂಡೆ.

* * * *

ಚಿಲೈ ಅಂಗಡಿ ಚೆಲುವಯ್ಯ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬಲ್ಬುಗಳಿಂದ ಅಂಗಡಿಗೆ ತೋರಣ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದ. ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ದೀಪ ಉರಿಸಿದ್ದ. ಹಾಕಿದ ಗ್ರಾಮೋಫೋನ್ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲೇ ಒಲ್ಲ. ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿತನಕ ನಗ್ತಾ ಕೂತಿದ್ದ.

“ ಏನು ಚೆಲುವಯ್ಯ ! ಈ ಮುಪ್ಪಿನ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡುಮಗು ಏನಾರ ಆಯ್ತು ನಿಂಗಿ ” ಎಂದೆ. “ ಇಲ್ಲವ್ವ ! ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ಕೇಳ್ತೀರಾ ” ಎಂದ.

“ ಮತ್ತೆ ಅಂಗಡಿ ಶೃಂಗಾರ, ಈ ಸಂಗೀತ ಎಲ್ಲಾ ” ಎಂದೆ.

‘ ಕೇಳ್ತೀಲ್ಲಾ ’ ಎಂದ. ‘ ಏನಪ್ಪ ಅಂಧಾ ಸಮಾಚಾರ ’ ಎಂದೆ. ‘ ನೆಹ್ರೂ ರವರು ಅಮೇರಿಕಾಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರಂತೆ ’ ಎಂದ. ‘ ಅದರಿಂದ ನಿಂಗೇನು ಬಂತು, ನಿನ್ನನ್ನೇನಾದರೂ ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತಾರಾ, ಅಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಚಿಲೈ ಅಂಗಡಿಗೆ ಆವಕಾಶ ಸಿಕ್ತದೆ ಅಂತ ತಿಳ್ಯೊಂಡಿದೀಯಾ ’ ಎಂದೆ. ‘ ಹಂಗಲ್ಲವ್ವ ! ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯೋರು ಹೇಳವ್ರೆ, ನೆಹ್ರೂ ಹೊರಟುಹೋದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗೆಲ್ಲೋಕೇ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಜಯಭೇರಿ ಹೊಡೀತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಾಹುಕಾರರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಅಂಗಡೀಲಿ ಮಾರಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡೋ ಗೋಜೇ ಇರಾಕೆಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಷ್ಟು ದಿವಸ ಆಬ್ಬಾರಿ ಕಂತ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಈ ಅಂಗಡೀಗೆ ಬೀಳಬೇಕಾಯ್ತು. ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಬಂದರೆ, ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಿ ಮಿಾಶೆ ಬೆಳೆಸಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ತೆಗೀತೀನಿ ’ ಎಂದ.

‘ ಹಾಗೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ, ನನ್ನ ಮರೀಬೇಡ ಚೆಲುವಯ್ಯ, ಅಂಗಡಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೋಬೇಕು ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟೆ.

* * * *

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೇರಿ ಕಚೇರಿ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಬಡಿದಿತ್ತು, ಅದರೂ ದೀಪ ಉರೀತಿತ್ತು. ಕಿಟಕೀಲಿ ಇಣಕಿ ನೋಡಿದೆ. ಇಸ್ಪೀಟ್ ಆಡ್ತಿ ದ್ದೊರಲ್ಲೊಬ್ಬ ತಲೆ ಮೇಲಿನ ಟೋಪಿನ ತೆಗೆದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಡಿದ. “ ನೋಡ್ಲಾ ! ನೆಹ್ರು ಅತ್ತ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಇತ್ತ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರ ಕೈ ಮೇಲಾಗ್ತದೆ. ನಾನಾಗಲೇ ಆ ಪಕ್ಷದವರ ಜತೆ ಸರಸವಾಡ್ತಾ ಇದೀನಿ ಅಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮೂರಿ ನಾಗ ಅಧವಾ ದೊಡ್ಡೂರಿನಾಗ ಸಚಿವ ಆಗೋದು ಖಂಡಿತ. ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಅವತ್ತು ಹೇಳಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಕೇರೀ ಕಚೇರೀಗೆ ಹೊಸ ಬೋರ್ಡು ಈಗಲೇ ಬರೆ ಸೋದು ಬೇಡ ಅಂತ. ಅದಕ್ಕೇ ಹರಾನೂ ಹಿಡಿದಿದ್ದು ” ಎಂದ. ‘ ಹಂಗಾ ಈ ವಿಚಾರ ’ ಎಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ.

‘ ಹಿಂಗಾ ’ ಅಂತ ನಾನು ಕಿಟಕಿಯೇಜೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೊರಟು ಬಂದೆ. ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೆಹ್ರೂ ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಆಸೆ !

— ಪ್ರಸಾದ್

—|| ಕೊರವೇಶ್ವರ ವಚನಗಳು ||—

‘ ದಾಗ್ ’

ಅನವರತ ಎಚ್ಚರಿದ್ದು ಜಗದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ದೂರು ಕರೆ ಕಿರಲಾಟಗಳಿಗೆ ಕಿವಿ ಗೊಟ್ಟು ಅತ್ತಿಹತ್ತಿ ಧಾವಿಸಿ ಸಾಮ ದಾನ ಭೇದಗಳಿಂದಲೇ ಹತ್ತು ಹಲವು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳ ಕಳೆದ, ಪಿಡುಕುಗಳ ಬಿಡಿಸಿದ ಹಿರಿಯ ಜೀವವೊಂದು ಕಣ್ಮರೆಯಾದುದ ಕಂಡು ಕೊರಗಿದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ವಚನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಯ ಅರಿವು ತುಂಬಿ, ನಯನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕ್ಷೇಮದ ದೃಷ್ಟಿ ತುಂಬಿ, ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣದ ದೀಕ್ಷೆಯು ತುಂಬಿ, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಗಳಿಕೆ ತೆಗಳಿಕೆಗಳ ಗಲಭೆ ತುಂಬಿ, ಹ್ಯಾಮರ್ ಶೀಲ್ಡ್ ಮಹಾಶಯ ಕೋಲ್ಡ್ ವಾರಿನ ಬಲಿಪೀಠವ ತುಂಬಿದುದ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಎನ್ನ ಕಾರ್ಯವ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ ಹೊಗಳಿದರೂ ಸರಿಯಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ವಾಗ್ವಾಣಗಳಿಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದರೂ ಸರಿಯಯ್ಯ ; ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಯೆಂದರೂ ಸರಿಯಯ್ಯ, ಪಕ್ಷಪಾತವುಳ್ಳ ಧೂರ್ತನೆಂದರೂ ಸರಿಯಯ್ಯ ; ಎನ್ನ ಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಅಡೆತಡೆಗಳನೊಡ್ಡಿದರೂ, ಎನ್ನ ಬೆನ್ನಲಿರಿದರೂ, ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯೆಂಬ ಉಸಾಸನೆಯ ಬಿಡಲಾರೆ ನಯ್ಯ ಎಂದು ಹೆಣಗುತ್ತಿದ್ದಾತನ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಲೋಕ ಬಡವಾದುದ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ

ನಂಬಿ ಕರೆದಡೆ ಓ ಎಂಬುದು ಶಾಂತಿ, ನಂಬದೆ ಕರೆದಡೆ ಓ ಎಂಬುದೆ ? ನಂಬಲಾರರು ನಚ್ಚಲಾರರು ಕೋಲ್ಡ್ ವಾರಿನ ಭಕ್ತರು ! ನಂಬದೆ ನಚ್ಚದೆ ಪೀಸು ಪೀಸೆಂದು ಪರದಾಡಿದವರ ನಡುವೆ ಸಿಲುಕಿ ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟ್ರಿ ನಜ್ಜುಗುಜ್ಜಾದುದ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಎನಿಸು ಕಾಲ ಪೋಂಬೆಯೊಡನೆ ಸಂಧಾನಗೈದರೇನಯ್ಯ ಮಣೆದು ಹದ ಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲನೇ ಆತ ? ಎನಿಸುಕಾಲ ಅವನೆಂದಂತೆ ಕುಣಿದೊಡೇನಯ್ಯ ಜಗದ ಕೈಕಾಲು ಉಳುಕಿದುದೇ ಬಂತು ; ದಾಗರ ಇತಿಶ್ರೀಯಾದುದೇ ಬಂತು. ಛಿ, ಸಾಕೆನ್ನು ಈ ಪೋಂಬೆಯನೊಲಿಸುವ ಶೋಂಭೇರಿತನ ಎಂದು ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ದಾಗ್ ಇಲ್ಲವಾದರೆಂದು ಈಗ ಅತ್ತರೇನು, ಮೊರೆದರೇನು ? ಸತ್ತಿಮ್ಮಿಗೆ ಬಳ್ಳ ಹಾಲೆಂದು ಸಲೆ ಕೊಂಡಾಡಿದರೇನು ? ಆತ ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ಎತ್ತು ಎರಿಗಳೆದು ಕೋಣ ನೀರಿಗಳೆದು UNO ನೊಗ ಕಟ್ಟಿದವನ ಪಾಡು ಹಗೆಗೂ ಬೇಡವೆನಿಸಿದ ಧೂರ್ತರ ಡಂಬವ ಮೆಚ್ಚದಾದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಭೂಲೋಕವೆಂಬುದು ಕುಟಿಲ ರಾಜಕೀಯಗಳ ಕಾರಸ್ಥಾನವಯ್ಯ ‘ ಅಲ್ಲಿ ’ ನವರು ಬಂದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲರಯ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲದವರು ‘ ಅಲ್ಲ’ದರೂ ಸಲುವರಯ್ಯ. ಅಂತು ಸಂದ ದಾಗರ ನೆನೆಸಿ ನಮೋ ಎನ್ನಿರೆಂಬ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

—ರಾಮಿ.

ರಾಮು ಆಗ ಗದರಿಕೊಂಡ. ‘ ಸಂಸಾರ ಇರೋ ಮನೆ, ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ, ಹುಡುಗರ ಹಾಗೆ ಆಡ್ತೀರಲ್ಲೋ ! ಹಪ್ಪಳ ತಿನ್ನೋ ’ ಅಂದ. “ ನೋಡಪ್ಪಾ, ನಮ್ಮ ಕಚೇರೀಲಿ ಒಬ್ಬ ಜಾಣ ಹುಡುಗ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾನೆ. ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿಯವನೇ ಅವನು ಅವರಪ್ಪ ಈ ಊರಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹುಡುಗನೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ, ವಿಚಾರಿಸು. ಮದುವೆ ಆದರೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ ” ಎಂದು ಬಿಕ್ಕಿದ. ‘ ಶಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರೀ ಅಂತ ಹುಡುಗನ ಹೆಸರು, ಬಲು ಜಾಣ ’ ಅಂತ ಹೇಳಿದ.

* * * *

ರಾಮು, ಗೋಪೀನ ಬಿಟ್ಟುಬಂದು, ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಮಸಕು-ಮಸಕಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಕ. ಸೋಮವಾರವೆಲ್ಲ ಒಂದು “ ಥರಾ ” ಇತ್ತು. ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆಯಾಕೆ ಎದುರುಬಿದ್ದು ‘ ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದರಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಶಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರೀ ಅಂತ ವರ ಇದಾನೆ ಅಂತ. ಮೂರನೆ ಬೀದೀಲಿ ಸುಬ್ಬರಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳಿಲ್ಲವೇ ? ಅವರ ಮಗ ಇರಬಹುದು ಅಂತ ಅನುಮಾನ ಬಂತು. ಇವತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೆಣಸಿನ ಪುಡಿ ವೆಂಕಮ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿ, ಮೆಲ್ಲಗೆ ವಿಚಾರಿಸ್ಕೊಂಡು ಬಾ ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ. ಆಕೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದು ಸಂಜೆ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದಳು. ಶಾಮು ಅಂತಲೇ ಅವರ ಮೊದಲನೆ ಹುಡುಗನ ಹೆಸರಂತೆ. ದೆಲ್ಲಿಲೆಲ್ಲೋ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾನಂತೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಈ ಊರಿಗೆ ಒಂದು ವಾರ ಇರುಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾನಂತೆ. ಸುಬ್ಬರಾಯಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಅಷ್ಟು ವೈದಿಕ ಸ್ವಭಾವದವರು ನೋಡಿ, ಆದರೂ ಕ್ರಾಪ್ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮಗ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಕಾಫೀನ ಕುಡಿದೇಬಿಟ್ಟು ! ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಹುಡುಗ ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾಗಿದ್ದಾನಂತೆ. ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದಾನಂತೆ. ಜಾತಕ ತೊಗೊಂಡು ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬಾರದೆ ಅಂದ್ರೆ ’ ಅಂತ ಹೇಳಿದಳು.

“ ನಾಳೇನೇ ಹೋಗ್ತೀನಿ ಕಣೆ ” ಅಂತ ಅಂದೆ.

“ ಸರಿಹೋಯ್ತು, ನಾಳೆ ಮಂಗಳವಾರ ; ಹೋದರೆ ಚೆನ್ನಾಯ್ತು ! ಇನ್ನೂ ನಿನ್ನೆ ಗುಂಗು ಇಳಿದ ಹಾಗಿಲ್ಲ ” ಅಂದಳು.

“ ನಾಡಿದ್ದು ಹೋಗ್ತೀನಿ ಕಣೆ ” ಎಂದೆ.

* * * *

ಬುಧುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪಂಚಕಚ್ಚೆ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಶಾಲು ಹೊದ್ದುಗೊಂಡು, ಅರಿಶಿನ ಹಚ್ಚಿದ ಜಾತಕ ಹಿಡಕೊಂಡು ಸುಬ್ಬರಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ವರನೇ ಎದುರುಗೊಂಡ. ‘ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ’ ಎಂದೆ ‘ ಇದೀನಿ, ಶಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರೀ ನಾನೇನೇ ’ ಎಂದ. ‘ ಎನು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ’ ಅಂತ ಕೇಳಿದ ಅವ.

‘ ಹೀಗೆ, ಯಜಮಾನರನ್ನ, ಸುಬ್ಬರಾಯಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭೇಟಿಯಾಗುಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆ ’ ಎಂದೆ. ನಕ್ಕ ಆ ಹುಡುಗ, ‘ ತಪ್ಪಾಯ್ತು, ಭ್ರಮರಾಂಬ ಗುಡಿಯ ಪಾರುಪತ್ಯೇ ಗಾರರ ಮಗ ದೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜತೆ ಇದಾನೆ ನಮ್ಮಪ್ಪನಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿರ್ತೀನಿ. ಏನಾದರೂ ಕಳಿಸಿದರೆ ತಂದುಕೊಡು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದ. ನೀವು ಬಂದಾಗ, ಅವನ ತಂದೆ ನೀವು ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟೆ. ಬನ್ನಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ, ಅಪ್ಪ ದೇವರ ಮನೇಲಿದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪೂಜೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ನೀವು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ಹೇಳಿರ್ತೀನಿ ’ ಎಂದ. ಶಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿ ಜೊಳನ ಜುಬ್ಬ ಧರಿಸಿದ್ದ, ಗುಂಗುರು ಕೂದಲಿನ ಅವನು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದ. ಸುಬ್ಬರಾಯಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬಂದರು. ‘ ಓಹೋ ಹೋಹೋ ! ತಾವು ರಂಗರಾಯರಲ್ಲವೇ ? ಇಷ್ಟು ದೂರ ಬಡವನ ಮನೆತನಕ ಪಾದ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೀರಿ ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ‘ ಹೀಗೆ, ವರಾನ್ವೇಷಣೆಗಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ತಾವು ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿರುವ ವಿಚಾರ, ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು ತಮ್ಮ ಚಿರಂಜೀವಿಯ ಪರಿಚಯ ಅವರಿಗೆ ಜಿನ್ನಾಗಿದೆಯಂತೆ. ನನ್ನ ಪರಿಚಯ ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು ? ತಿಳಿದಲ್ಲ ! ’ ಎಂದೆ. ‘ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಕಾರ ಕಟ್ಟಿಸಿದಾಗ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನೀವು ಬರ್ತಾ ಇತ್ತೀಲ್ಲವೇ ? ಅರ್ಚಕರು ಹೇಳಿದ್ದರು, ನೀವು ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸ್ತೀರಿ ಅಂತ. ದೇವರು-ದಿಂಡರು ಅಂದರೆ ಭಯ-ಭಕ್ತಿ ಇರೋರನ್ನ ಕಂಡರೆ ನನಗೆ ಬಲು ವಿಶ್ವಾಸ ’ ಎಂದರು ಜಾತಕ ವನ್ನು ಎರಡೂ ಕೈಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಗ್ಗಿ ಅವರ ಬೊಗಸೆಗೆ ಹಾಕಿದೆ. ಜಾತಕ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರು. ಬೆರಳ ಮೇಲೆ ಬೆರಳನ್ನ ಏಣಿ ಹತ್ತಿಸಿ ಇಳಿಸಿದರು. ‘ ಲೇ ! ’ ಅಂತ ಕೂಗಿದರು. ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಮಡಿ ಕೋಲು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದವರು ಹಾಗೇ ಧಡ ಧಡ ಅಂತ ಬಂದರು. ಬಲು ಕರಾ ಚೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು. ಕೂಗುಹಾಕಿದರೆ ಮನೆಯಾಕೆ ಹೇಗಿದ್ದರೆ ಹಾಗೇ ಬರತಾಳೆ. ಅದಬ್ಬು ಅಂದರೆ ಹೀಗೆ ಅಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿ ಪಟ್ಟಕೊಂಡೆ. ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಲು ಹೋದೆ. ‘ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಕೂಡಿ ’ ಅಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂ ಹೇಳಿದರು, ಆಕೆಯೂ ದನಿಗೂಡಿಸಿದರು. ನನಗೂ ಎದ್ದು ಕೂರೋದು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಹಸದ ವಿಷಯವೆ ! ಕೂತುಕೊಂಡೆ. ‘ ರಂಗರಾಯರು ನಮ್ಮ ಶಾಮುಗೆ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಕ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಲು ದಿವ್ಯವಾಗಿ ಕೂಡುತ್ತಿ ಕಣೇ ! ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿಟ್ಟ ಹಾಗಿದೆ ’ ಎಂದರು. ‘ ಸರಿ ಅಂದ್ರೆ ; ದೇವರ ಇಚ್ಛೆ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಆಗಲಿ ಅಂದ್ರೆ ’ ಅಂದರು ಆಕೆ. ‘ ದೇವರ ಇಚ್ಛೇನೇ ಜಾತಕ ಕಣೇ ! ನೀನೇನಂತಿ ಅಂತ ಕೇಳುಕ್ಕೆ ಕರೆದೆ, ಇಂಥ ಜಿನ್ನಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿರೋ ಜಾತಕ ಸಿಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಯಾರಾರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಂಬುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ’ ಎಂದರು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು. ‘ ಹುಡುಗನ್ನ ಕೇಳಿ ಅಂದ್ರೆ, ಅವನು ಹುಡುಗೀನ ನೋಡಬೇಡವೇ ? ಹುಡುಗಿ ಅವನ್ನ ಒಪ್ಪಬೇಡವೇ ? ನಮ್ಮದು ವೈದಿಕ ಮನೆ, ಮಡಿ-ಮೈಲಿಗೆ,

ಪೂಜೆ-ಪುನಸ್ಕಾರ ಇರೋ ಮನೆಯೋತೆ ಸಂಬಂಧ ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚೆನ್ನಲ್ಲವೇ ಅಂದ್ರೆ ' ಎಂದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಆದರೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆಕೆ ಹೇಳಿದಳು ಓಹೋ! ಬೆದರಿ ಬಂದಂತೆ ಓಡಿಬಂದರೂ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನ ಕೊನೇಲಿ ನಡೆಸಿಕೊತಾಳೆ ಈಕೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಶಾಮು ಒಳಗಿಂದ ಎರಡು ಲೋಟಾ ಕಾಫಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅಪ್ಪನೆದುರಿಗೆ ಒಂದನ್ನೂ, ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಒಂದನ್ನೂ ಇರಿಸಿದ. ' ನಮ್ಮ ಶಾಮು ಬಲು ಜಾಣ. ನಾನು ಮಾಡೋ ಕೆಲಸಾನ ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ' ಎಂದಳು ಅವನ ತಾಯಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ.

“ ಹೇಗೂ, ನನ್ನ ಕಾಫಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಇವರಿಗೂ ಮಾಡಿ ತಂದರೆ ಆಮೇಲೆ ಮಡೀಲಿ ನೀನು ಕಾಫಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಬಹುದಮ್ಮ ” ಅಂದ ಶಾಮು.

ಓಹೋ! ಹೀಗೋ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಮನೇಲಿ ಎದುಕೊಂಡೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ.

ತಂದೆ ತಾಯಿ ಶಾಮೂನ, ನನ್ನೆದುರಿನಲ್ಲೇ ಕೇಳಿದರು. " ಶನಿವಾರ ನಾನು ದೆಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಬೇಕು. ನಾಳೇನೇ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಬರೋಣ " ಎಂದ ಶಾಮು, ತಡಬಡಗುಡದೆ, ಸುವರ್ಧಾನವಾಗಿ.

ಹುಡುಗನಿಗೆ ಸಂಕೋಚ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇದ್ದ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ತನಗೆ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಈ ಮನೇಲೂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಜಾಣ ಇವ, ಬಾಳೋದರ ಮರ್ಮ ತಿಳಿದೋನು ಅಂತ ನನಗೆ ಮಂದಟ್ಟಾಯಿತು.

‘ ನಾಳೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಿಮ್ಮನೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದರೆ ಆದೀತೇ ' ಎಂದು ಸುಬ್ಬರಾಯಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿದರು. ' ಖಂಡಿತ ಆಗಬಹುದು. ಮೂರುವರೆ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಕಾರನ್ನು ಕಳಿಸ್ತೀನಿ ' ಎಂದೆ.

“ ಬೇಡ, ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋದು ಬೇಡ, ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿ ಕಾರು ನನ್ನ ಸುಫರ್ದಲ್ಲಿದೆ ; ನಾವೇ ಬರ್ತೀವಿ ” ಎಂದ ಶಾಮು. ಶಾಮು ಬಲು ಜಾಣ ಅನ್ನಸ್ತು.

* * * *

ಮನೆಗೆ ಬಂದೋನೇ ಸುಸುದ್ದಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. “ ನಾಳೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವೈದೀಕ ಕಳೆ ತುಂಬಬೇಕು. ಕಂಡಲ್ಲಿ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು ಕಾರಣ ಹಾಕೆರಬೇಕು. ದೇವರ ಪಟ, ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ, ಹುಲಿಚರ್ಮ, ಎಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ತಾಂಡವವಾಡಬೇಕು. ಗಾಜಿನ ಬಟ್ಟಲು, ಪಿಂಗಾಣಿ ಸಾಮಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೆಠಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು, ಬೆಳ್ಳಿತಟ್ಟೆ ಬೆಳ್ಳಿಲೋಟಾಗಳನ್ನೇ ಓಡಾಡಿಸಬೇಕು. ಕಳೀತೇನೇ ? ಅಂಥಹಾಗೆ ಒಂದು ಜತೆ ಜನಿವಾರಾನೂ ತರಿಸ್ಬಿಡು. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ

ಹಾಕೊಂಡಿದ್ದೀನಿ. ಸಿಲ್ಕು ಜುಬ್ಬ ಹಾಕಿಕೊಂಡಾಗ ಅದು ಕಾಣಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನ ” ಎಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದೆ.

ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸರಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ಸುಬ್ಬರಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ‘ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಹೊತ್ತಾಯ್ತು. ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿದರು, ಒಳ್ಳೆ ಘಳಿಗೆಲಿ ಹೋಗೋಣ ಅಂತ. ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಯ್ತೇನೋ ’ ಎಂದು ಶಾಮು ವಿನಯದಿಂದ ಹೇಳಿದ. ಜಾಣ ಶಾಮು ನಡವಳಿಕೆನ್ನ ಕೂಡ.

ನಮ್ಮ ಮನೆ ದಿವಾನ ಖಾನೆ ಹೇಗಿತ್ತು ಅಂತ. ಥೇಟ್ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮನೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ನನಗೇನೇ ಕಾಣಿಸ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ರತ್ನಗಂಬಳಿ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂಡಿವು. ದಿವಾನ ಖಾನೆ ಆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಚಾವೆ ಮೇಲೆ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ರಸಾಯನ, ಹುಳಿಯವಲಕ್ಕೆ ಕಾಫಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಾಯ್ತು. ನನ್ನ ಮೂರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಪರಿಚಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಾಯ್ತು. ಒಂದೇ ಹೆಣ್ಣು, ಮೊದಲ ನೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಶಾರೀನೂ ಕರೆಸಿ, ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಹೆಂಡತಿ ‘ ಹಾಡು ಬರುತ್ತೇನಮ್ಮಾ ? ’ ಎಂದಾಗ, “ ಭಾಗ್ಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಾರಮ್ಮ ” ಹಾಡಿದಳು ಶಾರಿ. ‘ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮುದಿ ಮುತ್ತೈದೆಯರ ಹಾಗೆ ಹಾಡ್ತೀಯಲ್ಲೇ ತಾಯಿ, ಭಾಗ್ಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನೀ ಕರೆದರೆ ಬಂದೇಬಿಡ್ತಾಳೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಮ್ಮ ’ ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಹೆಂಡತಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು.

“ ನೀವು ದೆಲ್ಲಿಗೆ ಅಂತರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಚರ್ಚಾಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಾ ? ಎಲ್ಲೋ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ” ಅಂದ ಶಾಮು.

ಕಾಲುಬೆರಳಿನ ಮೇಲಿನ ನೋಟವನ್ನು ಎತ್ತದೆ, ಶಾರಿ ಹೇಳಿದಳು, ‘ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೆ ’ ಎಂದು.

‘ ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗ್ಬೇಳು ’ ಎಂದರು ಸುಬ್ಬರಾಯಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತಾಂಬೂಲ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರಲು ಶಾರೀನೂ, ಅವರ ತಾಯೀನೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಆಗ ಏನಾಯ್ತು ಗೊತ್ತೆ ?

ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗ ಮೂರು ವರ್ಷದೋನು, ಕೆಟ್ಟ ಇದಾನಲ್ಲ. ಅವನು ನನ್ನ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಒಂದು ಶೀಸೇನ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ‘ ಅಪ್ಪಾ ! ಇದನೆಲ್ಲಿಡಲಿ ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದ. ಮೂರು ಕೆನ್ನೆಗಳಲ್ಲೂ ಗುಳಿಬಿದ್ದ ದಪ್ಪನಾದ ಶೀಸೆ.

ಅದರ ಮೇಲಿದ್ದ ಕಾಗದವೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ' ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಈ ಖಾಲಿ ಶೀಷೆ! ನಂಕೊಡಪ್ಪ ಮಗೂ ' ಎಂದರು ಭಾವೀ ಬೀಗಿತ್ತಿ. ಕೊಬ್ಬರಿ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಡುಕ್ಕೆ ಬಲು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ಕಿಟ್ಟಿ ಆ ಶೀಷೇನ ಆಕೆ ಕೈಲಿಟ್ಟ. ಆಕೆ ಕೈಲಿ ಮುತ್ತು ಕೊಡಿಸಿಕೊಂಡ.

ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ನನ್ನಾಕೆ ಎಲಡಿಕೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತಟ್ಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ನೋಡಿದಳು, ಶೀಷೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಭಾವೀ ಬೀಗಿತ್ತಿನ. ಮಾತಾಡದೆ ಫಲತಾಂಬೂಲ, ಕುಂಕುಮ ಅರಿಶಿನ ಕೊಟ್ಟಳು. ಅವರೆಲ್ಲ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಅವರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು.

ಆಗಲೇ ನೋಡಿ ಎರಡು ಕೊಟ್ಟಿ ಕಿಟ್ಟಿಗೆ. ತಬ್ಬಲಿಮುಂಡೇದೇ, ನನ್ನ ರೂಮಿಗೆ ಯಾಕೋ ಹೋದೆ? ಹೋದೋನು ಆ ಶೀಷೇನ ಯಾಕೋ ತಂದೆ ಎಂದು. ಭಾನುವಾರದ ಗಲಭೇಲಿ ನೀವು ಮೇಜಿನ ಕೆಳಗೆ ಮರೆತಿಟ್ಟರೆ, ಕೈಗೆ ಸಿಗೋಹಾಗೆ ಇಟ್ಟರೆ, ಪಾಪ, ಅದೇನ್ನಾಡುತ್ತೆ ಅಂತ " ಎಂದಳು ಇವಳು.

ಜಾತಕ ಆಗಿತ್ತು. ಶಾರಿ ಹಾಡು ಬೀಗಿತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿಸಿತ್ತು, ಹುಡುಗ ಹುಡುಗೀನ ದಿಲ್ಲಿಲಿ ಕಂಡು ಮೆಚ್ಚಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ತಪ್ಪುಹೋಗುತ್ತಲ್ಲೆ, ಈ ಮನೇಲಿ ಇಂಥ ಶೀಷೆ ಇದೆ ಅಂದ್ರೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಹೆಂಡತಿಗೇ ಶೀಷೆ ಸುಳು ತಿಳಿದಾಗ ಮದುವೆ ಮಾತಿಗೆ ತುಂಡು ಹಾಕಿದ ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹಲುಬಾಡಿದೆ.

* * * *

ಆದರೆ ಮದುವೆಯಾಗೇ ಹೋಯ್ತು. ಮೊದಲ ಮೊಮ್ಮಗ ಆದ ಮೇಲೆ ಅಳಿಯನ್ನ ಕೇಳಿದೆ. " ಅವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿ ಕೈಲಿ ಕಿಟ್ಟು ಶೀಷೆ ಇಟ್ಟಾಗ, ಮದುವೆ ಬಿದ್ದುಹೋಯ್ತು ಅಂತಿದ್ದೆ. ಏನಾಯ್ತು ಆಮೇಲೆ ಎಂದು. ಅಮ್ಮ ಕೇಳಿದರೆ ಅದೊಂದು ಧರ್ಮ ಗಂಧದ ನೀರು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಇದನ್ನೇ ಅತಿಥಿ ಅಭ್ಯಾಗತ ರಿಗೆ ಹಚ್ಚೋದು ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳೋಣ ಅಂತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಮೊದಲೇನೇ ಅಪ್ಪ " ಈಗೀಗ ಗಂಗಾಜಲವನ್ನು ತರುಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ಶೀಷೇನ ಉಪಯೋಗಿಸ್ತಾರೆ ಕಣೆ. ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ, ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ಹಿತ್ತಾಳೆ ಕುಡಿಕೇಲಿ, ಮೇಣ ಮೆತ್ತಿರುತ್ತಲ್ಲ. ಅವರ ಮನೇಲಿ ಯಾರೋ ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿಬಂದಿರಬೇಕು ಎಂದರು ನಾನು ತೆಪ್ಪಗಾದೆ ಎಂದ.

ಶಾಮು ಬಲು ಜಾಣ. ಅವರಪ್ಪ ಅವನಿಗಿಂತ ಜಾಣ !

— ಕುಮಾರ್.

ನನಗೆ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ

ನಮ್ಮ ಬೀದಿ ಬಾಡಿಗೆದಾರರ ಸಂಘದವರು ನನಗೆ ಮುಂಬರುವ ಗೋಕುಲಾ
ಷ್ಯಮಿ ದಿವ್ಸ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಪದಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಸುದ್ದಿ ಈಗ
ಊರಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ಕೋರಿ ಕಳಿಸಿರುವ
ತಾರುಗಳು ದಿನಂಪ್ರತಿ ನೂರಾರು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿವೆ. ನಾನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೀರ್ತಿ
ಶಾಲಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ-ಈ ವರ್ಷ ನಡೆದ ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ
ವಿನೋದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗನಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ
ಮಾಲೀಕನ ಕಾಲನ್ನು ಮುರಿಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವುದು!

ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮಿ ದಿವಸ ಋಷಿಗಳ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಬೆಳಿಗೆ ತರ್ಪಣ
ಕೊಡಲು ನನಗೆ ಸರ್ಕಾರ ರಜ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವಾದಸ್ತ್ರಯುಕ್ತ-ಸಂಜೆ ಆದಕ್ಕೆ ಸರಿ
ಸಮಾನವಾದ ಕೆಲಸವೆಂದು ಬಗೆದು ಮಾಲೀಕನ ಕಾಲು ಮುರಿದಿದ್ದೆ ! ವಿಷಯವನ್ನು
ತಿಳಿಸಲು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಈಡ್ ಮಿಲಾದ್
ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದರು ಜಮದಗ್ನಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳಂತೆ ಗಡ್ಡವನ್ನು ನೇವರಿಸುತ್ತಾ
ಕುಳಿತಿದ್ದರು ! ಋಷಿಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ದಿವ್ಯ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ರೂಪು ಮನಸ್ಸಿಗೆ
ಹೀಗೆ ತಟ್ಟಿದರೆ ? ಕಂಡವರಾರು-ಯಾರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹುಟ್ಟಿದರೋ ?
ಕಾಂಡಿನ್ಯಸ ಗೋತ್ರೋದ್ಭವನಾದ ನಾನು ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿಸಿದೆ !

“ ಕ್ಯಾರೆ ? ” ಅಂತ ಪಿತೃಲೋಕದ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಅವರು ಬಳಸಿದರು.

“ ಮುರುದುಬಿಟ್ಟ ಸಾರ್ ” ಎಂದೆ ಪಾತಾಳದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ !

“ ಒಂದೋ, ಎರಡೋ ” ಎಂದರು

“ ಜರೂರ್ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ಸಾರ್ ” ಎಂದೆ.

“ ಏತಕ್ಕೆ ” ಎಂದರು

“ ಈ ಗೌರವಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪಾತ್ರನಲ್ಲ ಸಾರ್, ಬಾಡಿಗೆದಾರರ
ಸಂಘಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಸಾರ್ ” ಎಂದೆ !

“ ತಿಳ್ಕೊಡು ಬ್ಯಾಡ ” ಎಂದರು.

“ ಮತ್ತೆ ನಂಗೆ ತಡ್ಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಲ್ಲ ” ಎಂದೆ.

“ತಡ್ಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಕಷ್ಟವಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಾರಂ ಇದೆ. ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಟ್ಟು ಹೋಗು” ಎಂದರು.

“ಫಾರಂ ಕೊಡಿ ಸಾರ್” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

“ನೀನು ಮುಂದಿದ್ದೇನು?” ಅಂತ ಕೇಳಿದರು.

“ಕಾಲು” ಎಂದೆ!

“ಲೆಫ್ಟ್ ಆರ್ ರೈಟ್” ಎಂದರು

“ಲೆಫ್ಟ್” ಎಂದೆ.

“ಹಾಗಾದ್ರೆ ಎಡಗಡೆ ಬೀರುನಲ್ಲಿರೋ ಫಾರಂ ತೋಗೊ” ಎಂದರು ಫಾರಂ ತೋಗೊಂಡು ನೋಡಿದೆ. ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಕಾಲಂ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಫಾರಂ ಒಂದು ಎದುರೆ? ಹೆಸರು, ವಯಸ್ಸು, ಜಾತಿ, ಕಸುಬು, ವರಮಾನ ಎಲ್ಲಾ ಬರೆದೆ. ವರಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಯಸ್ಸೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿದೆ! ಹಿಂದುಗಡೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾಲಂ ಇತ್ತು-“ರೀಸನ್ಸ್ ಫಾರ್ ದಿ ಪ್ರೀಕಿಂಗ್” ಅದನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದುತ್ತಾ—

“ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಏನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಸಾರ್” ಎಂದೆ.

“ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಬ್ಯಾಡಯ್ಯ-ಏನ್ ಬಲು ಕೂಗೊಳ್ಳುತ್ತಯಲ್ಲ” ಎಂದರು ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರು!

ಸೂಪರಿಡೆಂಟರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಾರೇನೋ ಎಂದುಕೊಂಡೆ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಕೇಸುಗಳ ಅವಾಂತರದಲ್ಲಿ! ಪೊಲೀಸನವರು ತಾನೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಪಾಪ! ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಬಾಡಿಗೆದಾರರೆಲ್ಲಾ ಮನೆ ಮಾಲೀಕರುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳ್ಳ ಹಾಕೋಕೆ ಸಾಧ್ಯ! ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಾಗ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುವುದು ಸದ್ಭೂತಿ. “ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಿಂದ ಐದನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕಿ” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಮಾಲೀಕ. “ಕೊಡ್ತೇವೆ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಬಾಡಿಗೆದಾರ. ನಾಲ್ಕಾರು ಸಲ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಮರೆತು ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾನೆ.

ಆದರೆ ನನ್ನ ಸಮಾಚಾರವೇ ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ಬೀದಿ ಬಾಡಿಗೆದಾರರ ಸಂಘದವರಿಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಈ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯದು.

ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಈ ಮನೇನ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ ಆಗ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರೇ ಇದ್ದವರು! ಮಾಲೀಕನೇ ಖುದ್ದು ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿ ನಯವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದ. ಮನೆ ಮಾಲೀಕನೇ

ವಿನಯ ತೋರಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಬಾಡಿಗೆದಾರನಿಗೆ ತಾನೇ ಹೃದಯ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ, ಆತ ನಗು ನಗುತ್ತಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ! “ರಾಯರೆ, ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಡುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಇರೋ ಬೀರೂವೂ ಒಂದೇ, ಚಿಕ್ಕದು” ಅಂತ ಮೇಲು ದನಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿದ! ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾತಾಡಿದರೆ ಮಾತಾಡಬಹುದೇ? ಇದೇನಾದರೂ ದೆವ್ವದ ಮನೆಯಾಗಿತ್ತೆ? ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದರೂ ನಾನೇ ಆತನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದೆ “ಬೀರು ಚಿಕ್ಕದಾದರೆ ಏನಂತೆ, ಈ ಆಟ್ಟೆ ಸೊಗಸಾಗಿದೆಯಲ್ಲ-ಎಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಬೇಕಾದರೂ ಹಿಡಿಸುತ್ತಲ್ಲ” ಎಂದು. ಆತ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ “ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿ, ಬೀರುಗಳು ಸಾಲದು, ಇನ್ನೆರಡು ಮಾಡಿಸಬೇಕು” ಎಂದ. ಕೇವಲ ಎರಡೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮನೇಗೆ, ಹಾಲಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ಹೊಸಾಹೊಸ ಆಲ್ಮೇರಗಳನ್ನಿಡಿಸಿದ, ಅಲ್ಲ-ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದವನು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಅವ ನನ್ನ ಕೇಳಬಾರದೆ! ಉಹು ಪಾಪಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಯೋಚನೆಯೇ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ನನಗೆ. ಅನ್ಯಾಯವಾಗ ಬಾರದು ಈತನಿಗೆ ಅಂತ, ನಾನೇ “ಹೊಸದಾಗ ಆಲ್ಮೇರ ಇಡಿಸಿದೀರ, ಬಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸೊಲ್ಲವೆ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

‘ಉಹು’ ಅಂದ.

‘ಆಯ್ಯೋ’ ಎಂದೆ.

“ಅದಕ್ಕೇನು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಒಂದೈವತ್ತಾಯಿತು ಅಷ್ಟೆ” ಎಂದ.

ಇಲಾ ಇವನ! ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯೇ ಆಗುತ್ತಲ್ಲ. “ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದೀರ” ಎಂದೆ.

“ನನಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಲೆಕ್ಕ ಬರುತ್ತೆ. ಆದರೂ ಬಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸೊಲ್ಲ” ಎಂದ. ಆತನ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂಚ ನನಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದರೂ ಆಸಾಮಿ ನೋಡುಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದ. ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ ಇರಬಹುದೇ? ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಮೇರೆ ಹೀಗೆ ಈತ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರಬಹುದೇ? ಯಾಕೆಂದರೆ ಡಾಕ್ಟರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಆತ ತನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ! ಆ ಡಾಕ್ಟರು ನನ್ನನ್ನು ಶಪಿಸಿದರೂ ಶಪಿಸಲಿ! ಪಾಪ, ಈ ಮಾಲೀಕ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನಲ್ಲ ಅಂತ ನನಗೆ ಕೊಂಚ ಕೋಪವೇ ಬಂತು!

ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಒಂದಿನ ಆತ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೇ ನಮ್ಮ ಮನೇಗೇ ಬಂದು “ಈ ತಿಂಗಳು ಮನೇನೆಲ್ಲಾ ರಿವೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಸ್ತೀನಿ ರಾಯ್” ಎಂದ! “ಐದನೇವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲೂ, ಸಂಬಳ ಪಡೆದ

ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಮಾತು ಬರುತ್ತಾ, ನಿನಗೇನು ಬಂತು ಕೇಡು” ಎಂದೆ.

“ ಬಾಗಿಲು ಕಿಟಕಿಗಳಿಗೆ ವೈಂಟ್ ಬಳಿಸಿದರೆ ನೋಡುಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನು ” ಎಂದ.

“ ಸುಣ್ಣದ ರೇಟು ಏರಿದೆಯಲ್ಲ ” ಎಂದೆ.

“ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ” ಎಂದ.

“ ಈ ತಿಂಗಳೂ ಬಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಸೊಲ್ಲವೆ ? ” ಎಂದೆ.

“ ಇಲ್ಲ ” ಎಂದ.

ತೊಲಗಾಚಿ ಅಂತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಅಂದು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಅವನ ಮುಖ ನೋಡಲಿಲ್ಲ! ಮನೆಗಳ ಅಭಾವ ಬರುಬರುತ್ತಾ ತೀವ್ರವಾಯಿತು. ಸಾಮಾನು, ಕೂಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಏರಿತು ಅಂತ ಮನೆ ಮಾಲೀಕರೆಲ್ಲಾ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಬಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರು. ಬಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದೇನೆ ಅಂತ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಲೀಕರೂ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ಮಾಲೀಕ ಮಾತ್ರ ಬಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆತನ ಈ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಹಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆತನನ್ನು ನಾನೇ ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದೆ “ ಬಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲೇಬೇಕು ಈಗ, ನಿರ್ಣಯ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ” ಎಂದು.

“ ನಾನು ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ ” ಎಂದ.

“ ಜೀವನದ ವೆಚ್ಚ ತುಂಬಾ ಏರಿದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ” ಎಂದೆ.

“ ಉಹು ” ಎಂದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ.

“ ಕಟ್ಟಡದ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ, ಕೂಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟಾಗಿದೆಯಲ್ಲ ” ಎಂದೆ.

“ ನಾನೇನೂ ಈಗ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಶೇಕಡ ಹತ್ತು ಬರ್ತಾ ಇದೆ ” ಎಂದ.

“ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನಾದರೂ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ” ಎಂದೆ.

“ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ” ಎಂದ

“ ಡ್ಯೂಟಿ ” ಎಂದೆ

“ ಐಡೊಂಟ್ ಕೇರ್ ” ಎಂದ.

ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇವ ಹೀಗೆ ಇರುಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆ ? ಹೆಂಡತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವನ ಖುದ್ದಿ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗಿದೆ ಅಂತಲೂ

ಅನ್ನಿಸುತ್ತಲ್ಲವೆ? ಅವನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೂ ಕನಿಕರ ಹುಟ್ಟಿ ಆತನನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತೆ ಗೋಗರೆದಳು. ಜಪ್ಪಯ್ಯ ಅನ್ನಲಿಲ್ಲ ಮೂರ್ಖ ಕಲ್ಲಿನಂಥ ಹೃದಯ ಅವನದು!

ಕಡೆಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಹತ್ತೊಂಟಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೇ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರಣವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದಕ್ಕೆ ನೂರಾಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬಾಡಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಅಂತ. ಅವರು ಮನೇನ ಅಜಮಾಹಿಸಿ ಮಾಡಿ ಉದ್ದ ಅಗಲ ಅಳೆದು ನಾನು ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಡಿಗೆಗಿಂತ ಇಪ್ಪತ್ತು ಜಾಸ್ತಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ “ಕಾನೂನು ವೇರೇಗೆ ನೀವು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿಸಲೇಬೇಕು, ಇನ್ನೇನು ಯೋಚನೆ” ಎಂದೆ.

“ಮನೆ ನಂದು, ನನ್ನ ಇಷ್ಟ” ಎಂದ.

“ಪ್ಲೀಸ್, ಯುವರ್ ಸೆಲ್ಫ್!” ಎಂದೆ.

ಆಷಾಢದಲ್ಲಿ ಅಸಹಜವಾಗಿ ನೊಂದ ಪ್ರವಾಹ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ನಿಧಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮೂರು ಮನೇ ಮಾಲೀಕರೂ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡ ಇಪ್ಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಪ್ರವಾಹ ನಿಧಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮಾಲೀಕ ಮಾಡಬಾರದೆ? ಅವ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುವಂತೆ ನನಗೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ನೋಟೀಸು ನನಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ! ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಅಸಹ್ಯವುಂಟಾಯಿತು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅವನ್ನ ಧಳಿಸದ ಹೊರತು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕಛೇರಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಜೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ಒಬ್ಬನೇ ಏನನ್ನೋ ಓದುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ತುಂಡನ್ನ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು “ಬಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸ್ತೀಯೋ ಇಲ್ಲವೋ....ಮಗನೆ” ಎಂದೆ.

“ನೋ, ಆಯಾಮ್ ನಾಟ್” ಎಂದ.

ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಬಾರಿಸಿದೆ. ‘ಅಯ್ಯೋ’ ಅಂತ ಕಿರಿಚಿದೆ. ಮಂಡಿ ಚಿಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಕೊಟ್ಟೆ. ಮೂಳೆ ಕಟಾ ಅಂತು! ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದವನು ಮತ್ತೆ ಏಳಲಿಲ್ಲ!

ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದು, ನನಗೆ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ಬಾಡಿಗೆದಾರರ ಸಂಘದವರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಂತ!

(ಸ್ಟೆಪ್ಲೆನ್ ಲೀಕಾಕ್‌ನ ಕಥಾ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಆತನ ಬರಹವನ್ನೇ ಓದಬೇಕು.)

—ದಾ. ರಾ.

ಮಿಟಕಲಾಡಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿ

ಮಿಟಕಲಾಡಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿ

ಆಟ ಏನೇನ್ ಕಟ್ಟಾಳೆ ?

ಎಂಟೇ ವರ್ಷ ಆಕೇಗೆ

ಕುಂಟೇಬಿಲ್ಲೆ ಆಡ್ತಾಳೆ !

|| ೧ ||

ಕುಂಟೇಬಿಲ್ಲೆ ಆಡೋವಾಗ

ಒಂಟೆ ಕಾಲಲಿ ಕುಣಿಯೋವಾಗ

ಸೊಂಟ ಬಾಗಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದಾಗ ,

ತುಂಟನಗುವಾ ಮಿಂಚಿಸ್ತಾಳೆ

|| ೨ ||

ಸತ್ಯಾನಂದದ ಇಂತಹ ಬಾಳ

ನಿತ್ಯಾ ನಡೆಸುವ ಮೀನಾಕ್ಷಿ

ಹತ್ತಿಂಟಾಯಿತು ವರುಷವು ಎಂದರೆ

ಕತ್ತಿಗೆ ಉರಲೇ ಆಗ್ತಾಳೆ !

|| ೩ ||

ಕತ್ತಿನ ಉರುಲನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು

ಸುತ್ತಲು ಎತ್ತಲು ಬಲ್ಸುತ್ತಾಡಿ

ಉತ್ತರ ನುಡಿದಾ ಮದುಮಗನಿಂದ

ಕತ್ತಿಗೆ ಬಿಗಿಸಿದೆ ಮದುವೆ ತಾಳಿಯ

|| ೪ ||

*

*

*

ಛಟವನು ತೊಟ್ಟು ಚಾಣಾಕ್ಷಿ

ಕಾಟ ಏನೇನ್ ಕೊಡ್ತಾಳೆ !

ಎಂಟೂ ಮಕ್ಕಳ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು

ಕುಂಟುತ ನಡೆದೇ ಬರ್ತಾಳೆ

|| ೫ ||

ಸತ್ಯಾನಂದದ ಹಗುರಿನ ಬಾಳ

ನಿತ್ಯಾ ನಡೆಸಿದ ಮೀನಾಕ್ಷಿ

ಮಿಥ್ಯಾಮೋಸದ ಭಾರದ ಬಾಳ

ನಿತ್ಯವು ನಟಿಸುತ ಬರ್ತಾಳೆ

|| ೬ ||

—ಪಾಪಿ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯರ ಪಾಟಿ ಸವಾಲು

ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸಿನ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಯಾಣಿಕನೊಬ್ಬನ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಮುರಿದಿತ್ತು. ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮೂಳೆಗಳು ನರಮಂಡಲವನ್ನು ಒತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಹೆಳವನಾಗಿದ್ದ ಆ ಪ್ರಯಾಣಿಕ. ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಲಾಯರ್ ಬಾಳಾಜಿಯವರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆ ಬಸ್ಸಿನವರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿದ್ದ.

ಬಸ್ಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯರಾದ ಶಸ್ತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರವೀಣರು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಲು ಬಂದಿದ್ದರು. ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತ, ಪ್ರಯಾಣಿಕನು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆದಾಗ ಬೇಕುಬೇಕಾಗಿಯೇ ಹೊರಳಾಡಿ ಹೆಳವನಾದನೆಂದೂ, ಅಪಘಾತದಿಂದಾದ ಹೆಳವತನವಲ್ಲವೆಂದೂ, ನಿದರ್ಶನಗಳೊಡನೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಎಳೆಯ ಲಾಯರ್ ಬಾಳಾಜಿಯವರು ಈ ವಾದದಲ್ಲಿ ಹುರುಳು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಬಾಳಾಜಿ—

“ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯರೇ! ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಾವು ವೈದ್ಯಕೀಯ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ವೈದ್ಯರು—

ನೀವು ಹುಟ್ಟುಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನಿಂದ, ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೩೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ. (ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಗು)

ಬಾಳಾಜಿ—

ಅಂದಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಅನುಭವವಿರಬೇಕು ನಿಮಗೆ. ಇಂಥಹ ಅಪಘಾತಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಮ ಹೆಚ್ಚಿರಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ?

ವೈದ್ಯರು—

(ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ) ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕೇ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ? (ನಗು)

ಬಾಳಾಜಿ—

ಅಂದಮೇಲೆ ಸಾರಿಗೆ ಕಂಪೆನಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ವೈದ್ಯರು—

ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಬಸ್ಸು, ಲಾರಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾರಿಗೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಸಲಹೆಗಾರನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಬಾಳಾಜಿ—

ತುಂಬ ಕೆಲಸ ನಿಮಗೆ, ಬಿಡುವೇ ಇರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ, ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಲು?

ವೈದ್ಯರು—

ಕೆಲಸವೇನೋ ತುಂಬಾ ಇರುತ್ತೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಬಾಳಾಜಿ—

ಹಾಗಾದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತೂ ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಸಾಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ, ನಿಮ್ಮ ಇತ್ತೀಚಿನ ಅನುಭವದಿಂದ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅನ್ನಬಹುದು ಅಲ್ಲವೇ? ನಿಮ್ಮ ಸಾಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥವು ಇದೆಯೇ?

ವೈದ್ಯರು—

ಎರಿಕ್ಸನ್ ಅವರು ಕೂಡ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಬಾಳಾಜಿ—

ಎರಿಕ್ಸನ್ ಅಂದರೆ ಯಾರು?

ವೈದ್ಯರು—

(ಮೂದಲಿಸುವ ದನಿಯಲ್ಲಿ) ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಸ್ತ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಆತನು ಹಿರಿಯನೆಂದು ಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

(ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಗು)

ಬಾಳಾಜಿ—

ಅವರು ಬರೆದ ಮಹಾಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರೇನೋ?

ವೈದ್ಯರು—

(ಕನಿಕರದ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರುತ್ತಾ) "ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ" ಎರಿಕ್ಸನ್ ಅವರಿಂದ ಎಂದು.

ಬಾಳಾಜಿ—

ತಾವು ಅದನ್ನು ಓದಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು? ಬಹಳ ಕೆಲಸ ನಿಮಗೆ.

ವೈದ್ಯರು—

ಹೀಗೆ ನೀವೇನಾದರೂ ಪೆಚ್ಚು ಪೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಳಬಹುದು ಅಂತ, ಈ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ತಾನೇ ಓದಿದೆ.

(ಗೊಳ್ಳಂತ ನಗು)

ಬಾಳಾಜಿ—

(ತಮ್ಮ ಚೀಲದಿಂದ, ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕವೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದು) ಎರಿಕ್ಸನ್‌ರ ಪುಸ್ತಕ ಇಲ್ಲಿದೆ. ತಮ್ಮ ಸಾಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವ ಭಾಗ ಯಾವುದು ತೋರಿಸುವಿರಾ?

ವೈದ್ಯರು—

(ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ) ಅದು ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕ. ಬೇಗ ಹುಡುಕುಕ್ಕೆ ಆಗುಲ್ಲ.

ಬಾಳಾಜಿ—

(ಕೊರೆಯುವ ದನಿಯಲ್ಲಿ) ಪೆಚ್ಚು ಪೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾನು ಹೀಗೆ ಕೇಳಬಹುದು ಅಂತ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಓದಿದ್ದ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಮರೆತು ಹೋಯಿತೇ?

ವೈದ್ಯರು—

(ಮೊಂಡುಬಿದ್ದು, ಬೆವರು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ) ಈಗ ನನಗೆ ವ್ಯವಧಾನವಿಲ್ಲ.

ಬಾಳಾಜಿ—

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ, "ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ! ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ವ್ಯವಧಾನವಿಲ್ಲವಂತೆ, ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಧಾನ ಸಿಗುವ ತನಕ, ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೀರಾ?

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು—ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ, ವ್ಯವಧಾನಬೇಕೇ ನಿಮಗೆ.

ವೈದ್ಯರು—

ನಿರುತ್ತರ—ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾದ ಮೇಲೆ

ಬಾಳುಜಿ —

ವೈದ್ಯರಿಗೆ ವ್ಯವಧಾನ ಬೇಡವೇನೋ, ವಾಪ! ಬಾಯಿ ಬಡಿದರೆ ಬೆದರುಕೊಂಡು ಬಿಡ್ತೀನಿ ಅಂತ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಮೂರು ವಾರದಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿದೆ. ಇವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಾಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಏನೂ ಸಮರ್ಥನೆ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ನಿರುತ್ತರ ಅವರು. ಇದಕ್ಕೂ ವೈದ್ಯರು ನಿರುತ್ತರ—

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು— ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೀರಾ? ನಿಮ್ಮ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಮುಗಿಯಿತು ಅಂತ ತಿಳಿಯೋಣವೋ?

ಪ್ರ. ವೈದ್ಯರು— ತಲೆಯಾಡಿಸಿ ಕೂತುಕೊಂಡರು.

ಎಳೆ ಲಾಯರು ಬಾಳಾಜಿಯವರು ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಜಯಪಡೆದರು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ?

ಅದರೆ ಕಕ್ಷಿಗಾರ ಲಾಭ ಪಡೆದನೇ ಎಂಬುದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅವರಿಗೆ ಈಗಲಾದರೂ ನನ್ನ ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತಲ್ಲ

ವೈದ್ಯೋ ನಾರಾಯಣೋ ಹರಿಃ

— ೦ —

ಡಾಕ್ಟರ ಮನೇ ನಾಯಿ ಬೊಗಳಿತು. ಭೋಳ್, ಭೋಳ್, ಭೋಳಾವ್ ಎಂದು.

“ ಟೈಗರ್, ಟೈಗರ್, ಸುಮ್ಮಿರು ” ಎಂದು ಟೈಗರಿಗೆ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿ ಕಿವಿಕೊಟ್ಟು ಆಲಿಸಿದರು.

“ ಸೋಮಿ, ಡಾಕ್ಟರ್ಸೋಮಿ ! ” ಎಂದು ಅಧೈರ್ಯದ ಆರ್ತತೆಯ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ಬಂತು.

“ ಯಾರದು ? ”

“ ನಾನು ಸೋಮಿ, ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ ; ಕಜ್ಜಾಯ್ ಪುರದ ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ ”

“ ಕಜ್ಜಾಯ್ ಪುರದಿಂದ ಬಂದಿದೀಯಾ, ಈ ಹೊತ್ಲಲ್ಲಿ ? ಏನ್ ವಿಷಯ ? ”

“ ಜೀವಾ-ಪ್ರಾಣದ ಸಂದರ್ಭ, ಡಾಕ್ಟರ್ಸೋಮಿ. ತಮನ್ನೆ ಬೈಸ್ಲೇಬೇಕು, ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ, ಒಂದರ್ಧಗಂಟೀನೂ ನಿದಾನ ಮಾಡೋಕಾಗೊಲ್ಲ ಸೋಮಿ, ಬೇಡೋ ತೇನಿ. ‘ ಅವಳು ’ ನೀವೂ ನಾನೂ ತಲುಪೋತನಕ ಇರ್ತಾಳೋ ಇಲ್ಲೊ.”

ಡಾಕ್ಟರು ಎದ್ದರು. ಬೇರೆ ಉಪಾಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ ಊರಿಗೆ ದುಷ್ಟ ನಾದರೂ ಹಣವಂತ. ತಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟನೇ ಹೊರತು, ಬೇರೆ ಊರಲ್ಲಿ ಕಡುಲೋಭಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ ಡಾ||ರವರ ಬಳಿಗೆ ಎಂದೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆಂದು ಬಂದವನಲ್ಲ, ಇಂದು ಬಂದಿದ್ದ. ಅವನ ‘ ಅವಳಿಗೆ ’ ಏನೋ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಡಾಕ್ಟರು ಎದ್ದು ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. “ ಏನಯ್ಯಾ ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ, ಏನಾಯಿತು ? ”

“ ಅವಳು, ಸೋಮಿ, ಈ ಹೊತ್ಲೆ ಇರ್ತಾಳೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಬೇಗ ದಯಮಾಡಿಸ ಬೇಕು. ಗಾಡಿ ತಂದಿದ್ದೀನಿ.”

“ ಅಲ್ಲಯ್ಯಾ ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ, ಈ ಆರುಮೈಲಿ ಬಂದಿದ್ದೀಯಲ್ಲ, ಗಾಡೀ ಕಟ್ಟೊಂಡು, ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಹಿಡಿದಿರಬಹುದು ಹೊರಟು ? ”

“ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗಂಟೀಲಿ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀನಿ ; ಒಳ್ಳೇ ಅವೃತ
'ಮಹಲ್' ಹೋರಿಗಳು. ನಿಂಪುಣ್ಯಾ ಹೊರಟ್ಟಿಡಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಸೋಮೀ, ಇನ್‌ಮುಕ್ಕಾಲು
ಗಂಟೀ ಒಳಗೇ ತಲುಪಿಸ್ತಿನಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೈವೆಟ್ಟಿಗೆ, ಸೂಜೀಮದ್ದು, ದಯವಿಟ್ಟು
ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಸೋಮೀ”

“ ಏನಾಯ್ತಯ್ಯಾ ನಿನ್ನೆಂಡತೀಗೆ ? ”

“ ಹೋಗ್ತಾ ಹೋಗ್ತಾ ಹೇಳ್ತಿನೀ. ನಿಂವೆಟ್ಟಿಗೆ ತತ್ತನ್ನೀ”

ಡಾಕ್ಟರು ತಮ್ಮ ನಾಡೀ ಹಿಡಿಯೋ ಟೆಲಿಫೋನು (Stethoscope),
ಸೂಜೀಮದ್ದು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟರು, ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪನ
ಅವೃತಮಹಲ್ ಹೋರಿಗಳ ಗಾಡಿ ಭರದಿಂದ ಹೊರಟಿತು.

“ ಏನಯ್ಯಾ ಆಯ್ತು ನಿನ್ನೆಂಡತೀಗೆ ? ”

“ ಬಿದ್‌ಬುಟ್ಟು, ಸೋಮಿ. ಹಂಗೇ ಜ್ಞಾನ ತಪ್ಪೋಯ್ತು.”

“ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಳೇನಯ್ಯಾ ? ”

“ ಉಸಿರೇನೋ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದಕ್ಕೇನೇ ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುದು.
ಆದ್ರೆ ಗ್ಯಾನ ಹೊಂಟೋಗಿತ್ತು.”

“ ಜ್ಞಾನ ಹೊರಟೋಗಿತ್ತು ಎಂತ ಹೇಗಯ್ಯಾ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ? ”

“ ಹಾಗನ್ನಾರ್ರು ಸೋಮಿ ನಾನು, ಆದ್ರೂ ‘ ಎಣ ’ ಬಿದ್ದಾಗೆ ಬಿದ್ದೊಂಡ್ಕು.
ನಂಗ್ಬಯವಾಗದೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಸೋಮಿ ನಿಮ್ಮ ದಮ್ಮಯ್ಯ” ಎಂದು ಡಾಕ್ಟರ 'ಕಾಲು
ಮುಟ್ಟಿದ.

“ ಛಿ ಛಿ ನನ್ನ ಕಾಲು ಯಾಕೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತೀ. ರೋಗೀನ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ
ತಾನೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು, ಅಪಾಯವೋ ಅಲ್ಲವೋ ಅಂತ.”

“ ಇಲ್ಲಾ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಸೋಮೀ, ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನಪ್ಪು, ಒಪ್ಪೋತೀನಿ. ನಾನು ಅವಳ್ಳ
ಈಚೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಸೋಮಿ. ಅಯ್ಯೋ, ಸೋಮಿ. ಈಟೊತ್ತಿಗೆ
ಅವಳು ತೀರೇ ಹೋಗ್ಬಿಟ್ಟದ್ದಾಳೋ ಎನೋ.”

“ ಛಿ ಛಿ ಹಾಗೇಕಯ್ಯಾ ಅನ್ನೀ ? ”

“ ನಿಮಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸೋಮಿ ; ನಂಗಿ ತಿಕ್ತೆ ಆಗ್ಬೇಕಂತ ಅವಳು ಹೋಗೇ
ಬಿಡ್ತಾಳೋ ಎನೋ ಅಂತ ಭಯವಾಗ್ತದೆ, ಸೋಮಿ,” ಎನ್ನುತ್ತ ಡಾಕ್ಟರ ಕಾಲು
ಮತ್ತೆ ಮುಟ್ಟಿದ ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ.

“ ಗಾಡೀ ಓಡಿಸು, ನನ್ನಾಲು ಮುಟ್ಟೋದೇಕೆ. ಕೇಸ್ ನ ನೋಡಿ ಹೇಳ್ತೇನೆ.”

“ ನೀವು ನೋಡಿ ಹೇಳೋತನಕ ತಡೆಯೋಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ಸೋಮೀ, ನಂಗ್ಬಯವಾಗ್ತದೆ. ಸೋಮೀ, ಈ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯ್ತು ಸಧ್ಯಕ್ಕೆಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ.”

“ ಈಗಲೇ ಯಾಕಯ್ಯಾ ? ಕೇಸಿನ್ನ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ನಾ ಡೋಣ.”

“ ದಮ್ಮಯ್ಯ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ಸೋಮೀ, ಹಿಡಿಯಿರಿ, ಈ ಇನ್ನೂರೂನೂವೇ, ಏನೂರು ಮಡಿಕೊಂಡಿ, ನನ್ನಡ್ಯಾ, ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ.”

“ ಕೇಸಿನ್ನೋಡೋಣಯ್ಯ ಮೊದಲು, ಗಾಡಿ ಹೊಡಿ, ಇನ್ನೇನು ಒಂದು ಮೈಲಿ ಇರಬಹುದು.”

“ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ಸೋಮೀ, ಇನ್ನೂ ಒಂದು ನೂರು ತಗೊಳ್ಳಿ ; ನಿಮ್ಮಾದದ ಮೇಲೆ ನನ್ನಲೇ ಮಡಗ್ಗಿನಿ ಒಡ್ಯಾ.”

“ ಈಗಲೇ ಯಾಕಯ್ಯಾ, ದುಡ್ಡಿನ ಮಾತು. ನಾನೈಳಿದ್ದಾ ? ”

“ ಹಾಗಲ್ಲ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ಸೋಮೀ ; ನನ್ನನ್ನೆಲ್ಲಾರೂ ಅಂತಾರೇ ಲೋಭಿ ಲೋಭಿ ಅಂತ. ತಗೊಂಡ್ಬುಡಿ ದಯವಿಟ್ಟು, ಈ ಪೂರ್ತಿ ಒಂದು ಸಾವಿರಾನಾ. ನೆನ್ನೆತಾನೇ ಬಂತು ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಿಕರಿಯಿಂದ.”

“ ಅಲ್ಲಯ್ಯಾ ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ, ನಿನ್ನ ನಾನು ಸಾವಿರ ಕೊಡೂ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದಾ ? ಕೇಸನ್ನು ನೋಡೋಕೆ ಮೊದಲೇ ? ”

“ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ಸೋಮೀ, ಈ ಹೋರಿಗಳೆರಡೂ ಆರೂರು ಬಾಳ್ತವೆ. ಇವನ್ನ ಮಾರಿ ಆ ಆರೂರು ತಮ್ಮಾದಮ್ಯಾಗೆ ಹಾಕ್ತೇನಿ, ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ಸೋಮೀ.”

“ ನಿನ್ನ ಸಾವಿರದ ಆರೂರು ಫೀಸು ನನಗೆ ಈಗ ಬೇಡ ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪಾ. ಕೇಸಿನ್ನ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನೈಲಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ವೈದ್ಯೋ ನಾರಾಯಣೋಹರಿ: ಅಂತಾರಲ್ಲ, ಆಕೆಯ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಅನುಗ್ರಹ ಇರುವಾಗ ನನ್ನೈಲಿ ಗುಣ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾವು, ಡಾಕ್ಟರುಗಳು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚೇಳೋದಿಲ್ಲ. ನಿಂಗಿ, ನಿನ್ನೆಂಡತೀಗೆ ಕಷ್ಟಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂತ ಹೀಗೆ ಭಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದೀಯೇ. ಈಗ ದುಡ್ಡಿನ ವಿಷಯ ನೀನು ಮಾತನಾಡುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ, ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿನಗಾಗಿರುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಗಾಬರಿಯ ಸಮಯವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಈಗ ಸಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಟ್ಟೊಂಡಿರು ನಿನ್ನ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯ್ತು ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ.”

“ಆಗ್ಲೀ ಸೋಮೀ, ಈ ಸಾವಿರಾನ ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಿತ್ನೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೇಲೇ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ, ಬೇಡಾ ಅನ್ನೇಡೀ ನನ್ನೇವರೂ.”

“ಆಗ್ಲಿ, ಇಡು! ಇನ್ನೇನು ಅರ್ಥ ಮೈಲಿ ಇದೆಯೋ?”

ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ ಗಾಡಿಯನ್ನು ತಟ್ಟನೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಮತ್ತೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕಾಲುಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ.

“ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ, ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ, ನಿನ್ನೇನು ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಿತೋ ಏನು, ಹೆಂಡತಿಗೆ ಅಸ್ತವಸ್ತೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೋ ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ. ಗಾಡಿ ಹೊಡಿ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮನೆಗೆ.”

“ಆ ಸಾವಿರಾನ ತಾವು ಇಟ್ಟೋಬೇಕು ಡಾಕ್ಟರ್ನೋಮಿ!” ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿದ.

“ಆಗ್ಲಯ್ಯ, ಇಟ್ಟೋತೀನಿ, ನೋಡು, ನನ್ನ ಪರ್ದೆಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟೋತೀನಿ, ಜೇಬಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟೋತೇನೆ, ಸರಿಯೇ? ಗಾಡಿ ಬಿಡು.”

“ದೇವರಂಥವರು ಸೋಮಿ!”

“ಅದಿಲ್ಲಿ, ನಿನ್ನೆಂಡಿ ಮಲಗಿರೋ ಕಡೆ ತೋರಿಸು, ಬೇಗ”

ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೂ ನಿಶ್ಯಬ್ದ. ಒಳಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವಂತಿತ್ತು. ಬಾಗಿಲನ್ನು ನೂಕಿದ ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ. ಅವನ ಹಿಂದೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮುಂದೆ ಸರಿದರು.

ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ರೋಗಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು “ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ, ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ‘ಬನ್ನಿ’ ಓಗ್ಗುಟ್ಟು” ಎಂತ ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಚೆನ್ನಿಯ ಆಕಾರ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಮಲಗಿತ್ತು.

ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಂಗಸನ್ನ “ನನ್ನೆಂಡಿ ಆಕ್ಕಾ ಇವಳು!” ಎಂದು ಇಂಟ್ರೋಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ.

ಈರಮ್ಮ ಎದ್ದು ನಿಂತು “ಓಗ್ಗುಟ್ಟು ಸೋಮಿ, ಬನ್ನಿ ಓಗ್ಗುಟ್ಟು!” ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಚೀರಿದಳು. “ಒಂದ್ಬಲ ನನ್ನಡೆ ಕಣ್ಣೆರದು ನೋಡಿ, ಓಗ್ಗುಟ್ಟು” ಎಂದಳು.

ಡಾಕ್ಟರ್ ನಾಡಿ ಹಿಡಿದು ನೋಡಿದರು. ಸೈತೆಸೋಪ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರು. ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪೆ ಎಳೆದು ನೋಡಿದರು. ಈರಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪನಿಗೆ

ಕಾಣದಂತೆ ಮರೆಯಾಗಿ ಅಡ್ಡ ಬಂದು ಡಾಕ್ಟರ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿನ ನೋಟನ್ನು ಮಡಗಿ, “ಬನ್ನಿ ಓಗ್ಗುಟ್ಟು, ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ” ಎಂದು ಬಾಯಿಂದ ಬಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದಳು.

ಡಾಕ್ಟರ್ ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಡಾಕ್ಟರಲ್ಲ. ಈರಮ್ಮ ಘಾಟೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಸಲ ರೆಪ್ಪೆ ಮಿಟಕಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಬಂತು. “ಬನ್ನಿ ಓಗ್ಗುಟ್ಟು” ಎಂತ ಈರಮ್ಮ ಮತ್ತೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸೆರಗನ್ನೊತ್ತಿಕೊಂಡು ಬೊಬ್ಬೆ ಇಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು.

ಡಾಕ್ಟರಂದರು, “ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ, ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಣ ಹೊರಟು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಈಗ್ಲೋ ಆಗ್ಲೋ ಅನ್ನೋ ಹಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಕೈಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡು ಈ ಕಡೆ” ಎಂದು ಅದನ್ನು ಇಸಕೊಂಡು ಯಾವದೋ ಒಂದು ಸೀಸೆಗಾಗಿ ಹುಡುಕಿದರು ಅದು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ತಲೆಯಲ್ಲಾಡಿಸಿದರು ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ ‘ಉಸ್’ ಎಂದ. ಈರಮ್ಮ ಮತ್ತೆ ಬೊಬ್ಬೆ ಇಟ್ಟಳು.

ಡಾಕ್ಟರು ಈರಮ್ಮನನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರ ಹೇಳಿ, ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪನಿಗೆ, “ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ, ನೀನು ತುಂಬ ಅವಸರಪಡಿಸಿದಿ, ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಔಷಧ ತರುವುದೇ ಮರೆತು ಹೋಯಿತು. ನನ್ನ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೇ ಇತ್ತು. ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ತಗೊಂಡು ಬಾ, ಚೀಟಿ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿದ್ದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಪೇಷೆಂಟನ್ನು” ಎಂದರು.

ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ ಮತ್ತೆ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟ ದಗ್ಗಿರಪೇಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಡಾಕ್ಟರ ಮನೆಗೆ. ದಗ್ಗಿರಪೇಟೆಗೂ ಕಜ್ಜಾಯಪುರಕ್ಕೂ ನಡುವಿನ ದಾರಿ ತಾರು ಬಳಿದ ಹೆದ್ದಾರಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಅಮೃತಮಹಲುಗಳು ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಮುಕ್ಕಾಲು-ಮುಕ್ಕಾಲು ಒಟ್ಟು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಯಾಗಬಹುದಿತ್ತು ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸುವ ಔಷಧ ಬರುವ ತನಕ.

ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪನ ಗಾಡಿಯ ಸದ್ದು ಅಡಗುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಈರಮ್ಮನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ತಂಗಿ ಒನ್ನಿಯ ಕೈಯನ್ನು ಸೆಳೆದು, “ಎದ್ದುತ್ಕೊಳ್ಳೇ, ಒನ್ನಿ ! ಡಾಕ್ಟರ ತಾವ ಎಳ್ಳೆಡು. ಚಿಕ್ಕಿಂಗ ವಾಸಸು ಬರೋಕೆ ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು ಒತ್ತಾ ಗ್ತದೆ” ಎಂದು ತಂಗಿಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ ಕೂಡಿಸಿದಳು !

ಈರಮ್ಮನೇ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದಳು “ಈ ಒನ್ನೀನ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆದಿದ್ದಾನೆ ಈ ಚಿಕ್ಕಿಂಗ, ಅದೇನು ಹೊಡೆಯೋದು ಅಂತೀನಿ ಎಂದ್ತೀನ. ಕಾಯಿದೆ ಕಟ್ಟಳೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆ ದೇಸ್ತಲ್ಲಿ, ಅಂತೀನಿ.

“ವಾರಕ್ಕೆರಡು ಸಲಾನಾದರೂ ಒಡೀತಾನೆ ಡಾಕ್ಟರ್ನೋಮೀ, ಇವಳ್ಳ. ಇವಳಿಗೇನು ಸೀರೆ ತಂಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನಾ, ರವಿಕೆ ತಂಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನಾ....ಎಲ್ಲಾ ಗಂಟಾಕಿ

ಮಡಿಕೋತಾನೆ....ಎಲ್ಲೋ ಏನೋ ಇವನ್ನೆ ದೋಸ್ತಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಅಂತ ನಂಗೂ ಒನ್ನೀಗೂ ಅನ್ನಿಸ್ತು. ಸಮಾಚಾರ ಬೇರೆ ಕಡೀಂದ ನನ್ನಿವಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೇನೇ ಇವಳು ದನಾನ ಹೊಡೆಯೋ ಹಾಗೆ ಹೊಡೀತಾನೆ. ಬಲು ಪುಂಡ ಡಾಕ್ಟರ್ನೋಮಿ, ಈ ನನ್ನ ಮೈದುನ. ಈ ಒನ್ನಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅರಿತೋಳಲ್ಲ ಅದ್ರೂನೂವೆ ಎಂಗ್ಲಲ್ವಾ?

"ಒಂದುಸಾವಿರಾ ಇವನ್ನೆ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ನೆನ್ನೆತಾನೇ. ದಳಾಳೇನೇ ಏಳ್ಳೆ ನನ್ನೆ. 'ಒಂದ್ಯಾಸೂ ಬರ್ನಿಲ್ಲ, ಗಡ್ಡೆ ಒಳ್ಳೆದಲ್ಲ ಎಂದ್ಬಟ್ಟು ದಳಾಳೇ ಗಂಗಯ್ಯ' ಎಂತ ಸುಳ್ಳು ಏಳ್ಳುಟ್ಟು ನನ್ನೆಲ್ಲ. ಈ ಒನ್ನೀಗೆ ಸೀರೆ ತಂದ್ಬೊಟ್ಟು ಈಗ ಎಲ್ಲು ವರ್ಸಾ ಆಯ್ತು. ಏನೇ ಒನ್ನಿ ಔದಲ್ವೇನೇ?"

ಒನ್ನಿ ಎದ್ದೂತ್ತೊಂಡು, "ನಾನು ತವರುಮನೆಗೆ ಓದರೆ ಬಾ ಅಂತ ಕೂಡ ಏಳ್ಳೆಳಿಸೋದಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಬರ್ಬೇಕು ಪ್ರತಿ ತಡವೇನೂ."

ಈರಮ್ಮ ಅಂದಳು, "ಈ ಗಂಡ-ಎಂಡ್ತೀರ ಜಗಳಕ್ಕೆ ನಾನೇಕೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಲಿ ಅಂತ ನಾನು ಸುಮ್ಮಿದ್ದೆ. ಈಜೆಗೆ ದನಾನ ಒಡಿಯೋ ಹಂಗೆ ಒಡೀತಾನೆ ಥಾಂಡಿಗ ಈ ಒನ್ನಿನ" ಎಂದು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುವಂತೆ ಧ್ವನಿ ಮಾಡಿದಳು.

"ಇವತ್ತೇನಾಯಿತು ಹೇಳು, ನನ್ನರೆಯೋಕೆ ಬಂದ್ನಲ್ಲ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ಡಾಕ್ಟರು.

"ಇವತ್ತು ಒಡೆದ ಬಲವಾಗಿ. ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಓಗಿ ಒನ್ನಿ ಬಿದ್ದಳು. ಇಮ್ಮಡಿ ಉಳುಕೆ ಗ್ಯಾನ ತಪ್ಪಿಹೋಯಿತು. ಎಣ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದುಟ್ಟು. ಆಗ ಓಡಿ ಬಂದ ನನ್ನ ಕರೆಯೋಕೆ ಈ ನನ್ನ ಮೈದುನ. ನಾನು ನೋಡಿ ಒನ್ನೀ ಸತ್ತೋದ್ಯಾ ಅಂತೇ ಅಂದ್ಬೊಂಡೆ ಚಿಕ್ಕಿಂಗನ್ನೆ ಏಳಿದೆ, 'ಓಗು ಪಿಶಾಚಿಯವನೇ, ದಗ್ಗಿರವೇಟೆಯ ಡಾಕ್ಟರ್ನೋಮೀನ ಕರೊಂಬಾ, ನಾನಿಲ್ಲೇ ನೋಡ್ಬೊಂತೊತ್ತಿರ್ದೆನೆ' ಅಂತ. ಚಟ್ಟನೆ ಒರಟ-ಅಮೃತಮಹಲ್ ಓರಿಗಲ್ಲ ಕಟ್ಟೊಂಡು" ಎಂದಳು ಈರಮ್ಮ.

"ಜ್ಞಾನ ತಪ್ಪೋಯ್ತು ಉಳುಕಿನಿಂದ ಎಂದೆಯಲ್ಲ, ಆಮೇಲೇನಾಯಿತು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ಡಾಕ್ಟರು.

ಈರಮ್ಮ, "ನಾನು ಎಜ್ಜೇನ ಒಂದು ಸಲ ರುಗಾಡಿಸಿ ಎಳೆದೆ. ಕಟ್ ಎಂದು ಸದ್ದಾಗಿ ಸರಿಕೂಡಿಕೊಂಡಿತು. ಒನ್ನಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಹ್ಲಾ ಎಂದಳು. ಉಳುಕು ನೋವು ಚಟ್ಟನೆ ಓಗ್ಗಿಡ್ತು....ಒನ್ನೀ ಈಗ ನಿಂಗಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋವಾಗ್ತದ ಏಳು ಡಾಕ್ಟರ್ನೋಮಿಯವರಿಗೆ" ಎಂದಳು.

‘ ದನಾನ ಹೊಡೆಯೋ ಹಾಗೆ ’ ಹೊಡೆದಿದ್ದ ಕಡೆ ಬಾಸುಂಡೆಗಳೆದಿದ್ದುದನ್ನು ಒನ್ನಿ ತೋರಿಸಿದಳು. ಡಾಕ್ಟರು ಅದಕ್ಕೆ ಟೆಂಕ್ಟರ್ ಬೆನ್‌ಜಾಯಿನ್ ಹಚ್ಚಿದರು “ ಈಗ ಅಷ್ಟೇನೂ ನೋವಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ ? ” ಎಂದರು.

ನೋವಿತ್ತಿಲ್ಲ, ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಗ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದಳು ಒನ್ನಿ.

ಡಾಕ್ಟರು ಗಡಿಯಾರ ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಚಿಕ್ಕಿಂಗ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಅರ್ಧಗಂಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ವಾಪಸು ಬರಲು ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಯಿತ್ತು.

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆದುದನ್ನು ಡಾಕ್ಟರು ಹೇಳಿದರು, ಒನ್ನಿಗೂ ಈರಮ್ಮನಿಗೂ. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅಂದರು, “ ಮಡಗಿಕೊಳ್ಳಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನೋಮೀ ಆ ಸಾವಿರಾನ. ಓರೀ ಮಾರಿದ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಆರೂರನ್ನೂ ಕಸಿಯಿರಿ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಬೇಡ್ಕೋತೀವಿ- ನಾನು ತಮ್ಮ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಮಡಗಿದ ಹತ್ತುರೂಪಾಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟೊಂಡಿರಿ. ಈ ಸಲ ನನ್ನ ಈ ಪಿಶಾಚಿ ಮೈದನನಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸ್ಬಿಡಿ ಒಂದೇ ತಡವೆ ” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು ಈರಮ್ಮ.

ಡಾಕ್ಟರು ಒನ್ನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು ! “ ನೀನು ‘ ಎಣಾ ’ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದಿರೋದನ್ನ ಪುನಃ ಮಾಡಬಲ್ಲೆಯಾ ? ”

“ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ ”

“ ಹಾಗಾದ್ರೆ ನೀನಿನ್ನೂ ಆರೇಳು ದಿನ ಚಿಕ್ಕಿಂಗ ಮನೇಲಿರುವಾಗ ‘ ಎಣಾ ’ ಬಿದ್ದಹಾಗೆ ಬಿದ್ದಿರು. ಈರಮ್ಮ, ನೀನು ಅವನ್ನ ಅಟ್ಟುತಾ ಇರು ದಗ್ಗಿರವೇಟೆಗೆ ನನ್ನ ಪಾಪಿಗೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಮನೇಲಿರೋಕೆ ಬಿಡಬೇಡ ; ಏಕೆಂದರೆ ‘ ಎಣಾ ’ ಬಿದ್ದಹಾಗೆ ಬಿದ್ದಿರೋದು ಕಷ್ಟ.

ಈರಮ್ಮ : “ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಬುಟ್ಟುಡಿ. ಈ ಪುಂಡನಿಗೆ ಈ ಸಲಾ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸೇನೇ ನಾನು ನನ್ನ ತಾರೂರಿಗೆ ಓಗೋದು ” ಎಂದಳು.

* * * *

“ ಅಯ್ಯಾ ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ, ಖೂನಿಯೇ ಆಗ್ಲೊಗ್ಗಿತ್ತಲ್ಲಯ್ಯ ನಿನ್ನೈಯಿಂದ. ಈರಮ್ಮ ಹೇಳಿದಳು ...ಹೋಗಲಿ, ಈಗ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಪ್ರಾಣಭಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಆರೇಳು ದಿನ ಜ್ವಾನ ಬರೋದು ಅನುಮಾನ.. ನಾನು ಪ್ರತಿಸಲ ನಿನ್ನ ಗಾಡೀಲಿ ಬರೋಕೆ ಆಗೊಲ್ಲ. ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬರ್ತೀನೆ ” ಎಂದರು ಡಾಕ್ಟರು.

“ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೇನೆ ಸೋಮಿ. ವಹಾಬ್ ಖಾನರ ಟಾಕ್ಸಿ-ಮೋಟಾರಿಗೆ ಏಳಿದ್ದೇನೆ ಸೋಮಿ. ನೀವು ನನ್ನೆಂಡ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಬದುಕಿಸ್ಕೊಡಬೇಕು ನನ್ ದೇವರೂ.”

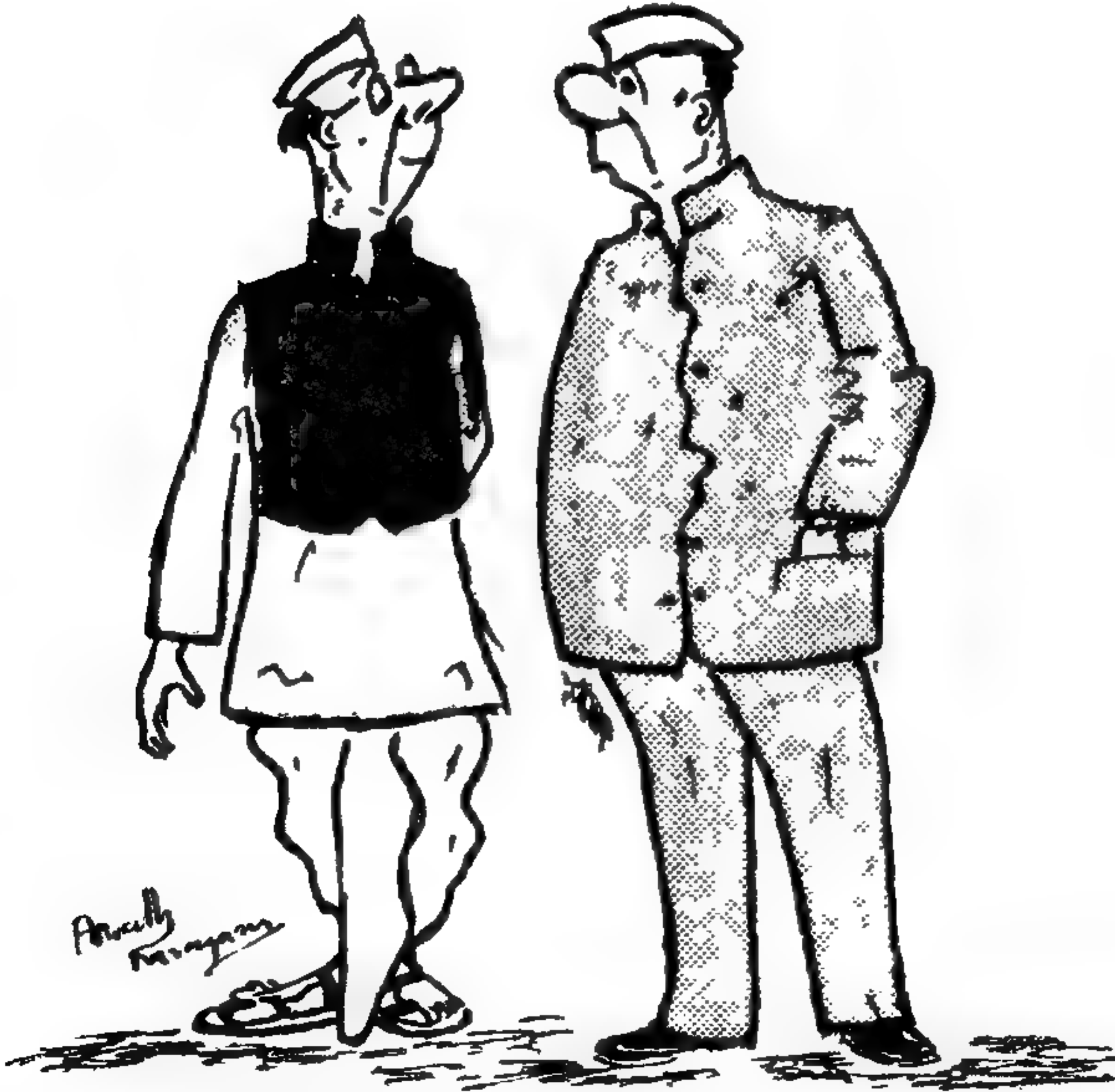
“ ಈರಮ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂತ. ನೀನು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೆಚ್ಚೊತ್ತು ಇರಬೇಡ. ಅವಳಿಗೇನಾದರೂ ಜ್ಞಾನ ಬಂದಾಗ ನೀನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನೀನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟುಟ್ಟುಳು! ಗುಣವಾದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಯಂತೆ” ಎಂದರು ಡಾಕ್ಟರು.

“ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಸೋಮಿ; ಕಲ್ಮಾರಮ್ಮನಿಗೆ ಹರಕೆ ಹೊರುತೀನಿ ” ಎಂದ ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ.

ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ನಡೆಸುವ ವಹಾಬ್ ಖಾನನಿಗೆ ಆರು ದಿನದ ಬಾಡಿಗೆ ಅರವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಸಂದಿತು. ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸಾವಿರದ ಆರುನೂರು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಸಂದಿತು. ಅದರ ಪೈಕಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯನ್ನು ಒನ್ನಿ-ಈರಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಚಿಕ್ಕಿಂಗಪ್ಪನಿಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ! ಚಿಕ್ಕಿಂಗ ಖಾನಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಿಂದ ಪಾರಾದ! ಒನ್ನಿ-ಚಿಕ್ಕಿಂಗ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತೃಪ್ತಳಾದ ಅಕ್ಕ-ಈರಮ್ಮ ತಾರೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಳು.

ಕತೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಯ್ತು-ಸುಳ್ಳು ಊರಿಗೆ ಬಂತು.

—ಡೂನು.

“ ಹೇಗೂ ಪ್ರವಾಹದ ನಿಧನ ದೇವರು ಕರುಣಿಸಿದಾನೆ ಅದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡ್ತು ಓಟು ಕೇಳೋಣ.”

“ ಹಳೆ ಕತೆ ಕೇಳಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ! ”

ನನ್ನ ಮೂಡಿದರೆ—ಅದು ಹೀಗೇನೇ

ಒಬ್ಬನೊಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿದ್ದರಂತೆ. ತಂದೆ ಸತ್ತಾಗ ಮೊದಲನೆ ಮಗನಿಗೆ ೧೬. ಎರಡನೆಯವನಿಗೆ ೧೨ ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತಂತೆ. ತಾಯಿ ಯಿಲ್ಲದ ತಬ್ಬಲಿಗಳು, ಹಾಗಾಗಿ ಮೊದಲ ಮಗ ಎರಡನೆಯವನನ್ನು ಬಲು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಹಣ, ಭೂಮಿ ಕಾಣೆ ಇತ್ತು. ಸುಖವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ನದಿ ತೀರದ ತೋಟ. ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಕಿರಿಯವ ಒಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದನಂತೆ “ ಅಣ್ಣಾ ! ಈ ಸಂಸಾರ ಜೀವನ ಬೇಜಾರು ಹೂಡಿಸಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ಏಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂತ ಹಂಬಲ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಜ್ಞಾನಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಾ ದೇಶ ಪರ್ಯಟನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಇರೋ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಯೆಲ್ಲ ನಿನಗೇ, ನನಗೇನೂ ಬೇಡ. ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡು ಎಂದನಂತೆ. “ ಹೀಗ್ಯಾಕೆ ಆಡ್ತಿ ಮಗು ! ಪಂಡಿತರನ್ನ ಕರೆಸ್ತೀನಿ, ಕಷಾಯ ಕುಡಿಸ್ತೀನಿ. ಎರಡು ದಿವಸ ಇರು, ಮದುವೆ ಮಾಡ್ತೀನಿ ಆಮೇಲೆ ಈ ಪೈತ್ಯ ಇಳಿದುಹೋಗುತ್ತೆ ಎಂದನಂತೆ. “ ಆಗುಲ್ಲ ಅಣ್ಣ, ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಬಗ್ಗೋ ಖಾಯಿಲೆ ಇದಲ್ಲ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟನಂತೆ.

ಎಲ್ಲಿಗೆ ಅಂತ. ಹಿಮವತ್ಸರ್ವತದ ತಪ್ಪಲಿಗೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಭೈರಾಗಿ, ಕಾಪಾಲಿಕರು ಸಾಧುಗಳು ಸಂತರು ಎಲ್ಲರ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ. ಅಣೆಮಾ, ಗರಿಮಾತ್ಯಾದಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆದನಂತೆ.

ನನಗೇನೋ ಶಾಂತಿ ಸಿಕ್ಕಿತು-ನಮ್ಮಣ್ಣ ಪಾಪ ! ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ತೊಳಲಾ ಇದಾನೆ. ಅವನಿಗೂ ನಾ ಕಲಿತಿದ್ದನ್ನ ತಿಳಿಸ್ಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡು ತನ್ನೂರಿಗೆ ಬಂದನಂತೆ.

ಅಣ್ಣನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯ್ತಂತೆ. ತಮ್ಮನ್ನ ಕೂರಿಸಿ, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿದನಂತೆ. ಊಟ ತಿಂಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಯ್ತು. ಆ ಮಾತು ಈ ಮಾತು ಆಡ್ತಾ “ ನೀನೇನೇನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ ” ಎಂದು ಅಣ್ಣ ಕೇಳಿದಾಗ ಶಾಂತಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ ಅಂದನಂತೆ ತಮ್ಮ. ನನಗಿದ್ದೇ ಇದೆ ಶಾಂತಿ!

ನಿನ್ನ ಅತ್ತಿಗೆ ಹೆಸರೇ ಶಾಂತಿ ಎಂದನಂತೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿದರ್ಶನ ತೋರಿಸೋದನ್ನೇ ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೆ ತೋರಿಸ್ತೀಯಾ ಎಂದನಂತೆ.

ತಮ್ಮ ಅಣ್ಣನನ್ನು ನದೀ ತೀರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನಂತೆ. ಆ ದಡಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನಂತೆ. ಆ ದಡದಿಂದ “ ಅಣ್ಣಾ ! ನೋಡಿ ದೆಯಾ ” ಎಂದನಂತೆ. ಅಣ್ಣ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಹರಿಗೋಲಿನವನಿಗೆ ಹತ್ತು ನಯಾಪೈಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ದಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ “ ತಮ್ಮ ನೀ ಕಲಿತ ಸಿದ್ಧಿಯ ಬೆಲೆ ಹತ್ತು ನಯಾಪೈಸೆ ಎಂದನಂತೆ.

ತಮ್ಮ ಆಗ ನವ್ಯವಾಗಿ ನಕ್ಕನಂತೆ.

ನದಿ ದಾಟೋ ಬೆಲೆ ಹತ್ತು ನಯಾಪೈಸೆ ದಿಟ ಅಣ್ಣಾ ! ಆದರೆ ಇದರ ಅರಿವಿನ ಬೆಲೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದು. ನೀನೂ ನದಿ ದಾಟಿದೆ ಆದರೆ ಹರಿಗೋಲಿನವನು ನಿನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹತ್ತು ನಯಾಪೈಸೆ ನೀನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಗಾಳಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೀಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ನದೀಲಿ ಬರದೇ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ನೀನು ಗಡಿ ದಾಟಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಆದರೆ ನನ್ನ ಸಿದ್ಧಿ ನೋಡು ನಾನು ನನ್ನ ಕಾಲ್ಮೇಲೆ ನಿಂತು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಶಕ್ತಿ ತಪಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಗಡಿದಾಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಿಯ ಬೆಲೆ ಇದು ತನ್ನ ಕಾಲ್ಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಂತು ನಡೆಯೋದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಂತ ತೋರಿಸೋದು ಎಂದು.

ಹಾಗೇ ತಮ್ಮಾ ! ಹಾಗಾದರೆ ನಾನೂ ಈ ಸಿದ್ಧಿ ಶಾಂತಿ ಪಡೆಯಲು ಹೀಗೇ ಹೊರಟು ಹೋಗ್ತೀನಿ. ನಾನು ಬರೋತನಕ ನೀನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನದಿ ಮೇಲೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅತ್ತಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು, ಭೂಮಿ ಕಾಣೆ ನೋಡಿಕೊತಾ ಇರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟೇ ಹೋದನಂತೆ.

ನೀತಿ :—ನವ್ಯಕ್ಕೆ ನೀತಿ ರೀತಿ ಉಂಟೇ ?

—ಬಚ್ಚ.

ಜಟ್ಟಾ ಕುದುರೆಯೊಂದು ಆಟೋರಿಕ್ವಾ ಚಾಲಕನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕಚ್ಚಿತಂತೆ

—Horse Sense ಅಂದರೆ ಇದು.

* * * *

ರಾಜೀವ ಪುರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಾಸಿಗೆ ಇಡಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರಂತೆ.

—ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮೂರುಕಾಸಿನ ಇಡಲಿಗಳೇ ಇರೋದು. ಆದರೆ ೨೦ ನಯಾಪೈಸೆಗೆ ಮಾರ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

ಕೋಪಣ ಹ್ಯಾಗನ

ಸ್ವರ್ಗ ಹೋಂ ಬಿಟ್ಟಾಗ ನೆತ್ತಿಮೇಲಿದ್ದ ಸೂರ್ಯ. ವಿಮಾನ ದಳದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದಾತ ಮಲಯಾಳದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ವೈದ್ಯ ಭ್ರಾತೃ. ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ವಿಮಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸುಸ್ತಾಗಿದೆ. ಉಣ್ಣೆ ಬನಿಯನ್, ನೈಲಾನ್ ಷರ್ಟ್, ಸ್ವೆಟರು ಅಂಗಿ, ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡಂಗಿ. ಅಂಗಿ ಮೇಲಂಗಿ. ಶಾನ್ತುಭೋಗನ ತಂಗಿ ಹಾಗೆ ಬಸುರಾದ ಕಳೆ ನನ್ನ ಮಿಶ್ರ ಹೊತ್ತ ಮೊಗದ ಮೇಲೆ ಬೆವರಿಳಿಸುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗ್ತಾ ಇರೋದು ಅನ್ನೋದನ್ನೆ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಪಕ್ಕದಾತನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಈಗಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋದು ಎಂದು. ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಅಂತ ಮಸಕು ಮಸಕಾಗಿ ನೆನಪು. ಲಂಡನ್ನಿಗಲ್ಲವೇ ಎಂದೂ ಸೇರಿಸಿದೆ. “ಣೋ! ಣೋ!” “ಕೋಪಣ ಹ್ಯಾಗನ” ಎಂದ. ಮಾರ್ಜಾಲ್ ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಇದು ಯಾವ ಕೋಪಣ? ಹ್ಯಾಗನ ಎಂದರೇನು? ಮಲೆಯಾಳದ ಭಾಷೇಲಿ ಏನಾದರೂ ಆತ ಮಾತನಾಡಿದನೋ. ನಾನು ಜಾಮಾತ್ಯಭಾಷೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೇ ಅವನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿದ್ದು. ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಮೋಹದಿಂದ ಆತನೇನಾದರೂ ಹೀಗಂದಿರಬಹುದೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಗಗನಸಖಿ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಳು. ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೆಸ್ಪರಮೆಂಟು ಕೊಡೋ ಹಾಗೆ, ಆಕೆ ಪೆಸ್ಪರಮೆಂಟು ತಟ್ಟೆ ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಹಿಡಿದಳು. Next Stop? ಎಂದು ಕಣ್ಣು ಹುಬ್ಬು ಹಾರಿಸಿದೆ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ. ಕೋಪ್ ಹ್ಯಾಗ್ ಎಂದು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಚೆನ್ನದ ಕಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಹಲ್ಲು ತೋರಿಸಿದಳು. ನನ್ನ ಭ್ರಾತೃ ಆಡಿದ ಭಾಷೆ ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಅಂತ ಆಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಕೋಪನ್ ಹ್ಯಾಗನ್ನಿ ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ; ಲಂಡನ್ನಿನ ವಿಮಾನವನ್ನು ಹತ್ತ ಹೋಗಲು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಏನೋ ಸುಂಕ ರಹಿತವಾದ ಅಂಗಡಿ ಮಾಳವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಊರೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ ಇರೋರು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನು ಕೊಂಡರೆ ಸುಂಕ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಮೂರನೆ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು, ಕೆಲ ಸಮಯ ಮೂರನೆ ಎರಡು ಭಾಗದಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತೆ. ಇರೋದು ಎರಡುಗಂಟೆ ವಿರಾಮ, ಆದಷ್ಟು ಸಾಮಾನು ತೋಗೋಬೇಕು ಅಂತ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉತ್ಸಾಹ. ಟಗರುಗಳು, ನುಗ್ಗಿದ

ಹಾಗೆ ನುಗ್ಗಿದರು. ಒಂದೊಂದು ಅಂಗಡಿ ಎದುರಿನಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮವರೇ, ಭೂರಿ ದಕ್ಷಿಣೆ ಹಂಚಿದಾಗಲೂ ಹೀಗೆ ಜನ ನುಗ್ಗೋದನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ತಾಸು ಮುಗಿದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಣ ವೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದುಹೋಗಿತ್ತು, ಸುಮಾರು ಜನರ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಸುಸ್ತಾಗಿ ಒಂದು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡರು. ಸುತ್ತಲೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದೆ.

* * * *

ಖುಷಿಸಂಚಮಿ ಮಾಡಿ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಗಿರಬಹುದು, ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯಳಿಗೆ ಕನ್ಯಾಮಣಿಯಾಕೆ. ಧಳಧಳಿಸುವ ತೊಟ್ಟಿಲೊಂದನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಬಲು ಆದರದಿಂದ ಅದನ್ನು ತೊಡೆಯಮೇಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ನೇವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ತಮಿಳಿನಾಕೆ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿಸಿದೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ

“ಎನ್ನಾಂಗೊ, ಮಿಸ್....ಸೊಸೊ ನೀಂಗ್ ಈ ತೊಟ್ಟಿಲು ಏಕೆ ವಾಂಗಿ ನೀಂಗೋ ಕಲ್ಯಾಣಮೇ ಇಲ್ಲೆಯೇ?”

ನೋಡುಕ್ಕೆ ಬಲು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ಬೆಲೆ ಅಗ್ಗವಾಗಿತ್ತು ನೂರೇರೂಪಾಯಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ. ಈಗ ದುಃಖ ಆಗ್ತಾ ಇದೆ. ತೊಟ್ಟಿಲು ತುಂಬೋ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಡುಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಒರುಲ್ಲ ಮಾರಿಬಿಡೋಣ ಅನ್ನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಕೊಳ್ಳೋರು ಯಾರು? ಎಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಲುಬಿದಳು ಕನ್ನಡದ ಕನ್ಯಾಮಣಿ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆಂದು ತಮಿಳು ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ೪೦ ವರ್ಷಗಳಾಗಿತ್ತಂತೆ.

* * * *

ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಂಕುಮದ ನಾಮವನ್ನು ಅರ್ಧ ಅಂಗುಲ ಅಗಲ, ಎರಡು ಅಂಗುಲ, ಉದ್ದ, ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಉತ್ತರ ದೇಶದ ಸೋದರ ವೈದ್ಯ. ಅವರಜ್ಜೆಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ. “ಗಂಗಾಭವಾನಿ ಪ್ರಸಾದ ಕೊಡ್ತೀನಿ. ವಿನೂನ ಹತ್ತೊವಾಗ, ಇಳಿಯೋತನಕ ಅದನ್ನು ಹಣೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರು ರಕ್ಷೆಯಾಗಿರುತ್ತೆ, ವಿನೂನಾಪಘಾತ ಆಗುಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಳಂತೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಪ್ಪಾ! ದೊಡ್ಡೋರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡಬೇಕು. ಎಂದು ನಾನು ಅವನನ್ನು ಪುಸಲಾಯಿಸಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದ್ದೆ. ಅವನ ಜತೇಲಿದ್ದರೆ ಅಪಘಾತ ತಪ್ಪಿದರೆ ನನಗೂ ತಪ್ಪಿದ ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧ.

ಅವನೊಂದು ನಾಜೂಕಾದ ಮಚ್ಚುಕತ್ತೀನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಎಷ್ಟಯ್ಯಾ ಕೊಟ್ಟೆ ಎಂದೆ. ತೊಂಭತ್ತೆರಡು ಅಂದ. ಯಾಕೆ ತೊಗೊಂಡೆ ಎಂದೆ. ಸೌತೆಕಾಯಿ

ಹೆಚ್ಚುಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೆ ಅಂದ. ಮಾಂಸ ಕತ್ತರಿಸೋ ಕತ್ತಿ ಇದು. ನಿಮ್ಮಜ್ಜ ಇದನ್ನು ಕಂಡರೆ ಸುಮ್ಮನಿರ್ತಾಳೇನಪ್ಪಾ ಎಂದೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕು ಎಂದು ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ ಈಗೇನ್ನಾಡಲಿ! ಇದ್ದ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲಾ ಹೋಯ್ತು ಎಂದ ದುಡುಕಬಾರದು ಹುಡುಗರು ನಾನಿತ್ತಿಲ್ವೇ ಕೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತೇ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದೆ.

* * * *

ಗಡ್ಡೆ ಮೀಸೆ ಹೊರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅಮಿರ್ ಖಾನನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕ್ಲೌರದ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕಣಯ್ಯಾ! ಇಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಎಂದು ಹಿಗ್ಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ. “ಎಲಾ, ಅಮಿರ್ ಗಡ್ಡೆಬಿಟ್ಟ ನಿನಗೇಕೆ ಇದು” ಎಂದುಬಿಟ್ಟೆ. ನನಗೆ ಬೇಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ನನಗೇನು ಸಂಸಾರ ಇಲ್ವಾ ಎಂದ. “ಆ! ಅಂತಹ ಹೆಂಡ್ತೀನಾ ನಿನಗೆ ಅಂತ ಕೇಳಿಬಿಡಬೇಕು ನಾನು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲು ಕಚ್ಚಿ ನಾಲಿಗೆ ಹಿಡಿದೆ. ಸಂಸಾರ ಇದ್ದರೆ ಕ್ಲೌರದ ಯಂತ್ರ ಯಾಕೆ ಬೇಕು ತರಕಾರಿಗೆ ಅಂತ ತಂದ ಕುರೀನ ಬೋಳಿಸ್ತೀಯಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂದೆ. ನಿಂಗೇನು ಗೊತ್ತಾಗ್ತೀತೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋದ್ಮೇಲೆ ಎರಡುನೂರಕ್ಕೆ ಮಾರಿ, ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಹೊಡೆದು, ಒಂದು ಕುರೀನ ಮನೆಗೆ ತೊಗೊಂಡು ಹೋಗ್ತೀನಿ. ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರ ನನ್ನದು, ಎಂದ ಗಡ್ಡೆ ನೀವುತ್ತಾ.

ಅಯ್ಯೋ ಬಕ್ರಾ! ಬೊಂಬಾಯಿ ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೀಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸೋದರಮಾವ ಕೂತಿರ್ತಾನೆ ಇದಕ್ಕೆ ೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಸುಂಕ ಜಡೀತಾನೆ. ಆಮೇಲೆ ತರಬಾರದ್ದನ್ನು ತಂದಿದಿ ಅಂತ ಇನ್ನರರವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಬಿಗೀತಾನೆ ಆಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಬೈದು, ಉಗುಳಿ ಕಳಿಸ್ತಾನೆ ಎಂದೆ.

“ವಾರೆ ಮಿಯ್ಯಾ! ಹೌದಲ್ಲೋ” ಎಂದು ಅಲ್ಪಿದಾಯಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದ.

* * * *

ನಾಲ್ಕನೆಯೊಂದಿಗೆ ನಲವತ್ತರ ಪ್ರಾಯ ಕೂದಲೆಲ್ಲ ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿದ್ದರೂ ಕಣ್ಣು ಹೊಳಪಾಗೇ ಇತ್ತು. ಬೈನಾಕ್ಯುಲರ್ಸ್ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಮೂಲೆ ಮೂಲೆ ಯಾಗಿದ್ದ ಆ ಬೈನಾಕ್ಯುಲರ್ಸ್ ನೋಡುಕ್ಕೆ ನವೀನವಾಗಿತ್ತು. ಎಷ್ಟಯ್ಯಾ ಎಂದೆ. ನೂರೆರಡು, ದಿಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನೂರು ಅಂದ. ದಿಲ್ಲಿಲಿ ಎಲ್ಲಿರೋದು ಎಂದೆ. ಚಾಂಡ್ನಿ ಚೌಕಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ, ಕೆಳಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ದವಾಖಾನೆ, ಮಹಡಿ ಮೇಲೆ ವಾಸ ಎಂದ. ಮಹಡಿ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಬೈನಾಕ್ಯುಲರ್ಸ್ ಹಿಡಕೊಂಡು ನೆರೆ ಮನೆ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡಿರು ಸುಮ್ಮನಿರ್ತಾಳಾ, ಇದನ್ನು ಯಾಕೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ನೀನಿರೋ ಊರಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಆರುಗಜ ದೂರ ಕಾಣಿಸೋದೆ ಕಷ್ಟ.

ಅಷ್ಟು ಜನ ಜಂಗುಳಿ, ದೊಂಬಿ, ಯಾವಾಗಲೂ ಇದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನೂಡ್ತೀ, ಚಂದ್ರನ್ನ ನೋಡ್ತೀಯಾ? ಎಂದೆ.

ಹೌದಲ್ಲಪ್ಪಾ! ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿಗೆ ಬಲು ಅನುಮಾನ. ಪಕ್ಕದ ಮನೇಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರ್ಯಾರೋ ಬಂದಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಗ್ಗಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಅಂತ ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ. ಈಗೇನೂಡಲಿ. ಜೇಬೂ ಖಾಲಿ, ಗೋಳೂ ಬಂತು ಎಂದು ಮುಖ ಕೆಳಕ್ಕೆಳಿಸಿದ.

* * * *

ಖಾಜಿ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಋಷಿಪಚಮಿ ಆಕೆಗೆ ಬೈನಾಕ್ಯುಲರ್ಸ್ ಕೊಡಿಸಿದೆ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುಕ್ಕೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಆಗುತ್ತೆ ಪಾಟೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಅಮೀರನಿಗೆ ನಾಜೂಕು ಮಚ್ಚುಕತ್ತಿ ಕೊಡಿಸಿದೆ. ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ವಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕುಂಕುಮದ ನಾಮದವನಿಗೆ ತೊಟ್ಟೆಲನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದೆ. ಸಂತಾನ ಗೋಪಾಲನ ದಯೆಯಿದೆಯಪ್ಪಾ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ನಾಲ್ಕನೆಯಾತನಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕ್ವಾರದ ಯಂತ್ರ ಕೊಡಿಸಿದೆ.

ಪರಸ್ಪರ ಒಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಕುದುರಿಸೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ವಿಮಾನ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಗಂಟು ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಓಡಿದೆವು, ಓಣಿ ಹಿಡಿದು, ವಿಮಾನದತ್ತ.

“ 16ನೆ ದಿನ ನಿಶ್ಯಕ್ತಿ ಆಯಿತು, 17ನೇ ದಿನ ತುಂಬ ನಿಶ್ಯಕ್ತಿ ಆಯ್ತು, ನಿನ್ನೆ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿತ್ತು ಈವತ್ತು ಏನು ಹೇಳ್ವೇಕು ಅನ್ನೋದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳ್ತೇನೆ ”

ಗಾಂಪರ ಗುಂಪು

“ ಪಿಕೆ ಡೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಸ್ ”

ಮಾರೇನಹಳ್ಳಿ ಜೋಕುಮಾರನಿಗೆ ಕುಣಿಗಲೇ ಶಹರು ; ಕುಣಿಗಲ ಕಣ್ಣಯ್ಯನಿಗೆ ತುಮಕೂರೇ ಶಹರು ; ತುಂಕೂರು ತಮ್ಮಯ್ಯನಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಶಹರು ; ಬೆಂಗಳೂರು ಮಂಗಮ್ಮ ಬೊಂಬಾಯಲ್ಲಿ ಡಂಗುಬಡೆದಳಂತೆ ; ಬೊಂಬಾಯಲ್ಲಿನ ಬಾಬೂರಾಯ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಲಾಗಾ ಹೊಡೆಯುವಂತೆ ಆಡುತ್ತಾನೆ — ಇದು ಲೋಕದ ನೀತಿ. ಅಂದಮೇಲೆ ಏಕೆದಂ ಮಾರೇನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಹಾರಿದರೆ ಜೋಕುಮಾರ ಮರುಳಯ್ಯನ ಗತಿ ಏನು ?

“ ಇಂಗು ತಿಂದ ಮಂಗನ ಹಂಗೆ ಭಂಗನೆ ನೆಗೆದಿತ್ತಾ || ತಂಗಿ || ಭಂಗನೆ ನೆಗೆದಿತ್ತಾ || ” ಅನ್ನೋ ಪದ್ಯ ನೀವು ಕೇಳಿಲ್ಲವೆ ? ಆ ಇಂಗಿನ ಜೊತೆಗೆ ಬ್ರಾಂದಿ, ವಿಸ್ಕಿ, ಓಡ್ಕಗಳನ್ನೂ ಕುಡಿಸಿ ಮೇಲೆ ಚೀಳು ಕಡಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತೋ ಹಾಗೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಮರುಳ.

ಸುರಂಗದೊಳಗಿನ ರೈಲುಡಬ್ಬಿಯಿಂದ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಪಾತಾಳ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕಟ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ, ಗುರುಗಳೊಡನೆ ಮರುಳ ಇಳಿದಾಗ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು, ಮುಂದೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಅವಧಿ ಇಲ್ಲದ ಮೆದುಳಲ್ಲಿ ದಾಂಧಲೆ ಮಾಡತೊಡಗಿತು.

ಇದೇ ರೀತಿಯ ದಾಂಧಲೆ ಗಾಂಪರ ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಮೂಡಿತ್ತೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕೆ ? ಗುರುಗಳ ಬಲಗಡೆಯ ತೋಳಿಗೆ ತೋಳು ಬಳಸಿದ ದೊರಸಾನಿ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಧೈರ್ಯ.

“ ಯುಲ್ ಬ್ರೆನ್ನರ್, ಈಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋಣ ? ”

“ ಆದೇ, ಇಂಡಿಯಾ ಆಫೀಸಿಗೆ ”

“ ಅಲ್ಲೇನು ಕೆಲಸ ? ನಡಿಯಿರಿ, ಪಿಕೆಡೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಸ್ ಸುತ್ತಾಡಿಕೊಂಡು ಹಾಗೇ ಆಮೇಲೆ ಇಂಡಿಯಾ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರಾಯಿತು ”

“ ಎಂಥಾ ಸರ್ಕಸ್ಸು ? ” — ಮಡೆಯ.

“ ಲೋ ಮಡೆಯ, ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಇದ್ದೀಯ. ಅದೊಂದು ಸರ್ಕಸ್ಸು ; ಬಾಂಬೆ ಸರ್ಕಸ್ಸು, ಜಿ. ಎ. ಸರ್ಕಸ್ಸು, ಕಮಲಾ ತ್ರೀರಿಂಗ್ ಸರ್ಕಸ್ಸಿನ

ಹಾಗೇ ಇದೂ ಒಂದು, ನೋಡಿ ಬಂದರಾಯಿತು, ನಡೀರಿ ದೊರಸಾನಕ್ಕ.... ..”
—ಮರುಳ.

— ಗುರುಗಳು ಮರುಳನ ಮಾತಿಗೆ ನಕ್ಕರು. ಆ ವಿಚಿತ್ರ ನಗುವಿಗೆ ಇಡೀ ಸ್ಟಾಂಡ್ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಪೇಷನ್ನೇ ತಿರುಗಿನೋಡಿತು. ವಿಚಿತ್ರ ಮಂದಿ ಇವರು; ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕರೂ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ ‘ ಸಾರಿ ’ ಹೇಳಬೇಕು; ಆಕಳಿಸಿದರೆ ‘ ಸಾರಿ, ಎಕ್ಸ್‌ಕೂಸ್ ಮಿ ’; ಕೆಮ್ಮಿದರೆ, ಸೀನಿದರೆ, ಆಕಳಿಸಿದರೆ, ಕ್ಯಾಕರಿಸಿದರೆ—ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಗಾಳಿಪಟದ ಬಾಲಂಗೋಚಿ ಹಾಗೆ ‘ ಸಾರಿ ’ ಅಂಟಿಕೊಂಡೇ ಇರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಗುರುಗಳು ಥಡಕ್ಕನೆ ನಗುವನ್ನು ನುಂಗಿ “ ಸಾರಿ ” ಹೇಳಿದರು.

“ ಅಂಧಾಗೆ ಡಿಯರ್ ದೊರಸ್ಸಾನಿ, ನಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯವೃಂದ ಪಿಕೆಡೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಸ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮೂರ ಅಂಧ್ರಾಕ್ಷಿಯಾಸನ ಮಲೆಯಾಳಿ ಸರ್ಕಸ್ಸೆಂದೇ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಂಗ್ರೇಜಿಯರ ಭಾರಿ ಸರ್ಕಸ್ಸೆಂದು ತಿಳಿಹೇಳೇ ಮಹತಾಯಿ ” ಎಂದಾಗ ದೊರಸಾನಿಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ನಗು ತಡೆಯದಾಗಲಿಲ್ಲ.

“ ಮೈ ಡಿಯರ್ ಯುಲ್ ಬ್ರೈನ್ನರನೇ, ಸರ್ಕಸ್ ಎಂದರೆ ಸಿಂಹ ಹುಲಿ ಸರ್ಕಸ್ ಅಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಲ್ ಗಳಿರೋಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆ ಒಂದು ಜನಭರಿತ ಹತ್ತು ರಸ್ತೆ ಸೇರುವ ಜಾಗ. ಹಾಗೆ ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಸರ್ಕಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ....”

“ ನಿಜ ಗುರುಗಳೇ, ಗಾಂಧಿ ಬಜಾರ್ ಸರ್ಕಲ್ ಅನ್ನುವ ಬದಲು ಸರ್ಕಸ್ ಅಂತ ಅನ್ನುವದೇ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ....ಮಠಕ್ಕೆ ತರ್ಕಾರಿ ತರುವಾಗ ಒಂದು ತುದಿಯ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಗಡಿ ದಾಟಿ ಬರುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಕಲ್ಲುರಾಶಿ, ಹಸು, ನಾಯಿ, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಮಾರುವ ಅರವಾದವ, ಜಟಕ, ಆಟೋ, ಇವರ ನಡುವೆ ತೂರುವ ಬಾಲಕರು, ಅವರನ್ನು ಕಾಯುವ ಗಂಡಸರು, ಈ ಗಂಡರನ್ನು ಕಾಯುವ ಹೆಂಡರು, ಎರಡು ಜಡೆ ಹುಡುಗಿಯರು, ಅವರಿಗಾಗಿ ಕಾದ ಬೀದಿ ಕಾಮಣ್ಣಗಳು—ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾದು, ಸರ್ಕಲ್ ದಾಟಿ, ಮಠ ಸೇರುವಾಗ ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸರ್ಕಸ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೇ ಆಗುತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಹತ್ತು ದಾರಿ ಸೇರಿ ಗೊಂದಲ ಹಾಕುವ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಈ ಅಂಗ್ರೇಜರು ಸರ್ಕಸ್ ಎಂದೆನ್ನುವುದು ಪರಮ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಾವು ‘ ಗಾಂಧೀ ಬಜಾರ್ ಸರ್ಕಸ್ ’ ಎಂದೇ ಯಾಕೆ ಕರೆಯಬಾರದು?.....ಹೇಳಿ ”—ಎಂದು ಮಡೆಯ ಎಡಬಿಡದೆ ಸರಸರನೆ ಒಂದೇ ಸಮ, ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡಿಸಿದ್ದರ ಜೊತೆಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕಿದಂತೆ ಹೇಳಿದ. “ ಎಲೈ ಮಡೆಯ, ನಿನ್ನ ಮುಂಡಾಮೋಚ್ಚು.... ತೆಪ್ಪಗೆ ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆ ಮುಂದೆ ನಡೆ ಮುಂದೆ ”

ಎಂದೆನ್ನುತ್ತಾ ಗುರುಗಳು ದೊರೆಸಾನಿ ತೋಳನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿ ನೆಲಮಾಳಿಗೆ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಹಾಗೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಎಡಗಡೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಗಜಿಬಿಜಿ ನಡುವೆ ಹಾದು ಬಂದಾಗ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಎತ್ತರದ ಕಂಭದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆ ಇತ್ತು. ಬದಿಗೊಂದು ಸುಂದರ ಕಾರಂಜಿ ನೀರು ಕಾರುತ್ತಿತ್ತು. ಸಹಸ್ರಾರು ಪಾರಿವಾಳಗಳು ಆ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಕೆಳಗೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿತ್ತ ಕಡಲೆಕಾಳನ್ನ ತಿನ್ನತ್ತಿದ್ದುವು. ನಾಲ್ಕುಕಡೆ-ದೊಡ್ಡ ಸಿಂಹಗಳು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆ ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ಕಾವಲೋ ಎಂಬಂತೆ ಮಲಗಿದ್ದವು.

ಗುರುಗಳೇ-ಇದೇನು-ಇದೇನು ? ”

“ ಮರುಳಾ-ತಡಿ ಹೇಳುವೆ-ಎಲೈ ಸುಂದರಾಂಗಿಯಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವ, ಬೊಂಬಾಯಿಂದ ಲಂಡನ್ನಿನ ತನಕಾ ಬೆಂಗಾವಲವಳಂತೆ ಬಂದಿರುವ ದೊರೆಸಾನಿಯೇ ಈ ಇನ್ನೂರಡಿ ಎತ್ತರದ ಕಂಭ ಯಾವುದು ? ಅದರ ಮೇಲಿನ ಮನುಷ್ಯಾಕಾರದ ಪ್ರತಿಮೆ ಯಾರದು-ಇದೇನು-ಇದೇನು ? ”

ಎಂದು ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ ದೊರೆಸಾನಿಯನ್ನ ಕೇಳಿದರು. “ ಎಲೈ ಯುಲ್ ಬ್ರನ್ನರನಂತಹ ವೈಕ್ತಿತ್ವ ಉಳ್ಳ ಭಾರತೀಯ ಸದ್‌ಗೃಹಸ್ತನೇ....”

“ ಕ್ಷಮಿಸು ನಮ್ಮವ್ವಾ-ನಾನು ಗೃಹಸ್ತನಲ್ಲ ಸನ್ಯಾಸಿ....”

“ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೇ-ಇದೇ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ ಟ್ರೆಫಾಲ್ಡರ್ ಸ್ವಯರ್-ಈ ನೂರಾ ಅರವತ್ತೈದುವರೆ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ಥಂಭದ ಮೇಲಿರುವ ಮಹನೀಯ ನೆಲ್ಸನ್ ಎಂಬ ಮಹಾನೌಕಾ ನಾಯಕ-1805ರಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚರನ್ನು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸದೆ ಬಡಿದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಮುಳುಗುವ ವಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಗೆದ್ದು ಕಾಪಾಡಿದ ಕಡಲ ಯುದ್ಧ ಪ್ರವೀಣ ನೆಲ್ಸನ್ ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅದು-ಆ ಧೀರನ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಈ ಸ್ಮಾರಕ 1843ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಯಿತು...”

“ ಭೇಷ್....ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದವನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಮರ್ಯಾದೆ-ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಭಕ್ತರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ‘ ಜೈ ’ ಅಂದಾಗ ಯಾಕೆ ಇದೇ ಅಂಗ್ರೀ ಜರು ಜೈಲಿಗಿಕ್ಕಿದರು ? ”

“ ಲೋ ಮರುಳ-ಆ ವಿಷಯ ಈಗ ಎತ್ತಬೇಡ-ಷಟಪ್ ಹುಂ-ಆಮೇಲೆ ಈ ಸಿಂಹಗಳೇಕೆ ? ”

“ ಮಿಸ್ಟರ್ ಬ್ರೆನ್ನರ್-ಇವು ಅಲಂಕಾರಕ್ಕಾಗಿ-ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಿಂಹ ಎಂದು ಕೇಳಿಲ್ಲವೆ?-ಕಂದು ಕಂಚಿನ ಲೋಹದಲ್ಲಿ ಎರಕ ಹುಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಬೃಹತ್ ಸಿಂಹಗಳಿವು ಫ್ರೆಂಚರಿಂದ ಗೆದ್ದ ಕ್ಯಾನನ್‌ಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಈ ಸಿಂಹಗಳನ್ನು ಎರಕ ಹುಯ್ದಿರಂತೆ.

ಈ ಟ್ರಫಾಲ್ಗರ್ ಸ್ವಯಂನಲ್ಲಿರುವ ಈ ಪಾರಿವಾಳಗಳದೇ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ-ಇವುಗಳಿಗೆ ಕಡಲೆ ತಿನ್ನಿಸಿ ಕೈ ಮೈ-ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೊಂದು ಮೋಜು ಅದೇ ಆ ಮಗವನ್ನು ನೋಡಿ” ಎಂದು ತೊರ ಬೆರಳು ಚಾಚಿದಳು ದೊರಸಾನಿ.

ಕೆಂಪು ಗುಂಗುರುಕೂದಲ-ಲಠ್ಠ ಗುಲಾಬಿಗಲ್ಲದ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಾರು ಪಾರಿವಾಳಗಳು ಸುತ್ತರಿದು ಕುಳಿತು ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿದು ಅವಳ ಕೈಯ್ಯ ಕಡಲೆಗೆ ಕಾಡುಲೆಗೆ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಸೂರ್ಯನ ರಶ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಗು ಕರ್ಪೂರದ ಗೊಂಬೆಯಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

“ಗುರುಗಳೇ-ಎಂತಹ ಮುದ್ದಾದ ಮಗು-ಇದರೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಕೂಲಿ ಹೆಂಗಸರ ನೊರಜು ಮೂಗಿನ ಪಿಸರು ಕಣ್ಣಿನ-ಡೊಳ್ಳು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಜಿಮ್ಮಿ ವೆಂಕಟ ರಮಣಪ್ರಸನ್ನ ಲಿವರ್ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಕೃಪಾಶ್ರಯ ಅಳುಮುಖದ ಕೂಸನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ?”

“ಲೋ ಮಂಕ-ನಮಗೂ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿಕ್ಕು-ಯಾವುದಾದರೂ ದೇಶ ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೂ ಇವರ ತಾತನ ಹಂಗೇ ಇರಿದ್ದವು....”

“ಹೋಲ್ಡಾನ್-ಕ್ಲಿಪ್ ಯುವರ್ ಲಿಪ್ಸ್-ಶಿಷ್ಯಾಸ್-ನಿಮ್ಮ ಟೇಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ-ನೋಡಲು ಬಂದ ಯಾತ್ರಿಕರು ನಾವು-ಟೇಕಿಸಲು ಬಂದ ಟೇಕಾ ಚಾರ್ಜ್”

“ಏನದು ಯುಲ್ ಬ್ರೆನ್ನಾರ್....?”

“ಏನೂ ಇಲ್ಲ ದೊರಸಾನವ್ವಾ....ನಮ್ಮರ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದವು ಶಿಷ್ಯ ಮುಂಡೆವು ...ಹಿ ಹಿ ಹಿ ...”-ಎಂದು ಮಾತು ಹಾರಿಸಿದರು.

“ಈ ಟ್ರಫಾಲ್ಗರ್ ಚೌಕದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷಣಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗೋದಂತೆ-ದೊಡ್ಡ ಚೌಕ-ಕರೀ ಕಲ್ಲಿನ ನೆಲ-ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಯಾತ್ರಿಕರು ಚೌಕದ ಕಟ್ಟೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ನೂರಾರು ಜೋಡಿಗಳು ಮೋಜಿನಿಂದ ಜೈನಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ನೆಲ್ಸನ್ ಸ್ವಾಚು ಕೆಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯಾನಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಬಿಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ.

“ಗುರುಗಳೇ-ನಮ್ಮೂರು ತುಳಸಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಟೋಪಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕನ್ಯೂನಿಷ್ವರವರೆಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡೊಲ್ವೆ? ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು ಈ ಚೌಕ” ಮಡೆಯ

“ಇದು ನೋಡಿ-ಈ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡ ಇದೆಯಲ್ಲ ಅದೇ ನೋಡಿ ನ್ಯಾಸಿನಲ್ ಆರ್ಕ್ ಗ್ಯಾಲರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಳೇಕಾಲದ ಎಲ್ಲ ಕಲಾವಿದರ-ಎಲ್ಲ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ಸೊಗಸಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ....”

“ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡೋಣಂತೆ ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಹೌಸಿಗೆ ಹೋಗೋದು ಬೇಡವೆ?-ಪಿಕೆಡೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಸ್ ಎಂದಿರಿ-ಈ ಟ್ರೆಫಾಲ್ಗರ್ ಸರ್ಕಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಲಾಗಾ ಹೊಡಿತಿದ್ದೀವಲ್ಲಾ....”-ಮುಠಾಳ ಉವಾಚ.

“ನಡೀರಿ ಹಾಗೇ ನೆಡೆದು ಹೋಗುವ....”

—ಎಂದು ದೊರೆಸಾನಿ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಟ್ರೆಫಾಲ್ಗರ್ ಚೌಕದಿಂದ ನ್ಯಾಷಿನಲ್ ಗ್ಯಾಲರಿ ಕಟ್ಟಡದ ಮುಂದಿನ ಭಾಗದ ಬಳಿ ನೆಡೆದು ಪಿಕೆಡೆಲ್ಲಿ ಕಡೆ ಹೊರಟರು.

ನ್ಯಾಷಿನಲ್ ಗ್ಯಾಲರಿಯ ಮುಂದಿನ ಫುಟಪಾತಿನ ಮೇಲೆ ಬಣ್ಣದ ಸೀಮೆ ಸುಣ್ಣದಿಂದ ಫುಟ್‌ಪಾತ್ ಕಲಾವಿದರುಗಳು ಹ್ಯಾಟ್ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅನೇಕ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಗುರುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಲಾವಿದನೊಬ್ಬ ನೋಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ-ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ತದ್ವತ್ತಾಗಿ ಅಚ್ಚಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟ.

“Sir-you Look grand....Prince from India”-ಎಂದು ಆ ಹರಕು ವ್ಯಾಂಟು-ಕೊಳಗಲ ಅಂಗಿ-ಕೋಟು-ಗಿಮಟು ಟೈ ಮುರುಕು ಬೂಡ್ಸಿನ ಕಲಾವಿದ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರನ್ನು ತಾರೀಫ್ ಮಾಡಿದ.

“ಈ ಸೀಮೆಸುಣ್ಣದ ಪೋರ್ಟ್ರೇಟ್ ನೋಡ್ಕೊಂಡು ಪೆನ್ನಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರ ಚಿತ್ರ ಬರಿ ನಾಳೆ ಬಂದು ಕೊಳ್ಳುವೆ”

—ಎಂದು ದೊರೆಸಾನಿ ಆ ಫುಟಪಾತ್ ಕಲಾವಿದನಿಗೆ ಆರು ಪೆನ್ನಿ ಹ್ಯಾಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದಳು.

“Thank U ಮೇಡಂ” ಎಂದ ಆ ಕಲಾವಿದ.

“ಮೈಡಿಯರ್-ನೀನು ವಾಪಸ್ಸು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿದ ಮೇಲೂ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ರ ನನ್ನ ಮ್ಯಾಂಟಲ್ ಪೀಸ್ ಮೇಲೆ ರಂಜಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು”-ಎಂದು ಗಾಂಪರೊಡೆಯ ರನ್ನಾ-ಅಲ್ಲೇ ಸುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದ ವಯ್ಯಾರದ ಬೆಡಗಿ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಇಂಗು ತಿಂದ ಮಂಗನ ಹಂಗೆ ತಿರು ತಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಶಿಷ್ಯ ಮಂಡಲಿಯನ್ನೂ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪಿಕೆಡೆಲ್ಲಿಯ ಕಡೆ ನೆಡೆದಳು.

“ಅದೇನು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಂಥಾ ಊರು ಇದೂ....ಗುರುಗಳೇ ಈ ಅಂಗಡಿ ಕಿಟಕಿ ನೋಡಿ-”

“ಮಂಕಾ-ಈ ಹದಿನೈದು ಅಂತಸ್ತಿನ ಮನೆ ನೋಡು”

“ಮಡೆಯಾ-ಈ ಚರ್ಚಿನ ಸೊಗಸು ನೋಡು”

“ಮುಠಾಳಾ-ಈ ಅರೆಬೆತ್ತಲೆಯ ಚಿತ್ರ ಭಿತ್ತಿಗಳ ವಯ್ಯಾರ ನೋಡು”

“ ಈ ಕಾರಿನ ಸಂತೆ ನೋಡು-ಈ ಎರಡಂತಸ್ತಿನ ಬಸ್ ನೋಡು ಅಯ್ಯೋ ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟು ಟೊಂಕದ ಸುತ್ತಾ ಕೈಬಳಸಿ ಹೋಗ್ತಿರೋ ಆ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಜೋಡಿ ನೋಡೋ ”

“ ಮರುಳ ನನಮಗನೆ-ಅವರು ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು-ದೊರಸಾನಿ ಜೋಡಿ ಅಲ್ಲೇನೋ-”

“ ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ....ಮುಂದೆ ಹೋಗ್ತಿರೋ ಅವರೇ ಗುರು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ-ಗುರುಗಳಿಗೆ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಕಳೆ ಬಂದುಬಿಡ್ತು ಕಣೋ ಈ ದೊರಸಾನಿ ಸಹವಾಸದಿಂದಾ ” ಎಂದು ಕೈ ಕಚ್ಚಿದ-ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆ ದಾಟಿ ಮುಗಿಲೆತ್ತರದ ಮನೆಗಳ-ಅಂಗಡಿ ಸಾಲು ದಾಟಿ ಪಿಕೆಡೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಸ್ ಗೆ ಬಂದರು.

ಶಿವ ಶಿವ ಅದೇನು ಗಲಾಟೆ-ಜನ-ಗುಜುಗುಂಪಲು-ಅದೇನು ರಂಗು ರಂಗಿನ ಅಂಗಡಿಗಳೂ ಏನು ಮಾಡೋಕೂ ತೋಚದೆ ಬಿಟ್ಟುಬಾಯಿ ನೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಡಂಗು ಬಡಿದ ಗಾಂಪರ ಗುಂಪು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಗಿರುವ ಪಿಕೆಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು.

“ ದೊರಸಾನೀ....ಇದು ನಾವು ಜೀವಂತವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ವೈಭವವೇ ಅಥವಾ ಕನಸೆ ”

“ ಕನಸಲ್ಲ, ತಿಳಿಯಿರಿ ” ಎಂದು ಗುರುಗಳ ಕೆನ್ನೆ ಚಿವುಟೆ ಎಚ್ಚರಿಸಿದಳು ದೊರಸಾನಿ.

“ ಯುಲ್ ಬ್ರೆನ್ನರ್, ಇದನ್ನ ಸಂಜೆ ನಿಯಾನ್ ಲೈಟಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು.... ಅದರ ರಂಗಿನ ಮಜ ...ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಬರೋಣಂತೆ ...ಇದು ನೋಡಿ....ಮೊದಲಿಂದ ಮೋಜು....ಜೈನಿ, ರಸಿಕ ವೃಂದಕ್ಕೆ ರಸಗವಳ ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ. ನಾಟಕಶಾಲೆ, ನೈಟ್ ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳು, ನೃತ್ಯಮಂದಿರಗಳು—ಮತ್ತೆ ರೊಕ್ಕ ಖರ್ಚುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಹದಿ ನಾರು ದಾರಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶ ಇದು. ಇಲ್ಲಿ ರೊಕ್ಕ ಒಂದಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಸಿಗುತ್ತೆ ” ಎಂದಳು ದೊರಸಾನಿ.

“ ಪಿಕೆಡೆಲ್ಲಿ - ಪಿಕೆಡೆಲ್ಲಿ. ನಮ್ಮ ಡೆಲ್ಲಿ ಕನ್ನಾಟ ಸರ್ಕಸ್ಸಿನ ಮೂರು ಪಾಲಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿರುವ ಪಿಕೆಡೆಲ್ಲಿ....”

“ ಓ ! ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಿ ಈ ಜಾಗ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಏಸೊಂದು ಆನಂದ ಪಡ್ತಿತ್ತೋ ” ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅತ್ತ ಮಂಕ.

— ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಭಾರೀ ಅಚ್ಚರಿಯ ಪಿಕೆಡೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಗಾಂಪರಗುಂಪು ಇಂಗು ತಿಂದ ಮಂಗಳವಾಯಿತು.

—ದಾತರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್.

ರಂಗು ಬಳಿಯಿರಿ !

ರಂಗು ಬಳಿಯಿರಿ !!

ಮರಕ್ಕೆ

ರಂಗು ಬಳಿಯಿರಿ !!!

ಷಾಲಿಮಾರ್
ಪುಡ್ ಕೋಟ್
ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದು
1905ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಅತಿ
ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ

ಇದು ತನ್ನದೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ, 50 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ಪ್ರಾತಿಯುಳ್ಳ, ಕಲಸಿ ತಯಾರಾಗಿಯೇ ಇರುವ ರಂಗು, ಕಾರಣ—

- ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿ ತಿಸ್ತೆ ಸಕ ಮತ್ತು ಬಾಲ್ವಿಕೆಯ ಗುಣಗಳಿಂದೊಳಗೊಂಡ ವಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ನಿಶ್ ಇದೆ;
- ಮೇಲ್ಮೈಯು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ, ಧೃಢವಾಗಿಯೂ ಮೂಡುವುದು;
- ಒಳಭಾಗ ಮತ್ತು ಹೊರಭಾಗ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಬಳಿಯಲು ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದು;
- ಮತ್ತು 26 ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದು

ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಡಾಟಾ ಶೀಟ್ ನಂ. ಡಿ. ಎಸ್. 1/3/60ಯ ಸಲುವಾಗಿ ಪೋ. ಬಾ. ನಂ. 68, ಕಲ್ಕತ್ತ-1ಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

SHALIMAR PAINT

ಷಾಲಿಮಾರ್ ಸೊಸರ್ ಲ್ಯಾಕ್ ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಎನಾಮೆಲ್
ತಯಾರಕರು

JWTSPW 615 KN

ಹೊಸ ಕಾದಂಬರಿಗಳು !

ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ !

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಪುರಾಣಿಕರ ಕಾದಂಬರಿ

ಸ ವಿ ತಾ ಸ ತ್ಯ ವ ತಿ

೨.೦೦

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಪುರಾಣಿಕರ

ಅವಳ ನಿರ್ಣಯ

೧.೫೦

ಎಫ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ

ಹೆಣ್ಣು ಹುಲಿಯ ಹಸಿವು

೨.೫೦

ನೀಳಾದೇವಿಯವರ

ಒ ಲಿ ವಿನ ಜಾ ಲಿ

೨.೦೦

ನಿಮ್ಮ ವಾಹನದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ

ನಿಮ್ಮ ಸೈಕಲರ್

೦.೭೫

ಅ. ನ. ಕೃ. ರವರ

ಕುಲಪುತ್ರ ಭಾಗ ೨

೨.೦೦

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ

— ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ —

ಬೀ CHI ಯವರ

ಸತೀ ಸೂಳೆ

೨.೫೦

ಬೀ CHI

ಖಾದಿ ಸೀರೆ

೨.೦೦

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರು
ಬೇಕಾದ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

— ಸು ದರ್ಶನ ಪ್ರ ಕಾಶನ —

ತಾರಾ ನಿವಾಸ

:

ತಿಪಟೂರು.

For 3 way Beauty Treatment....

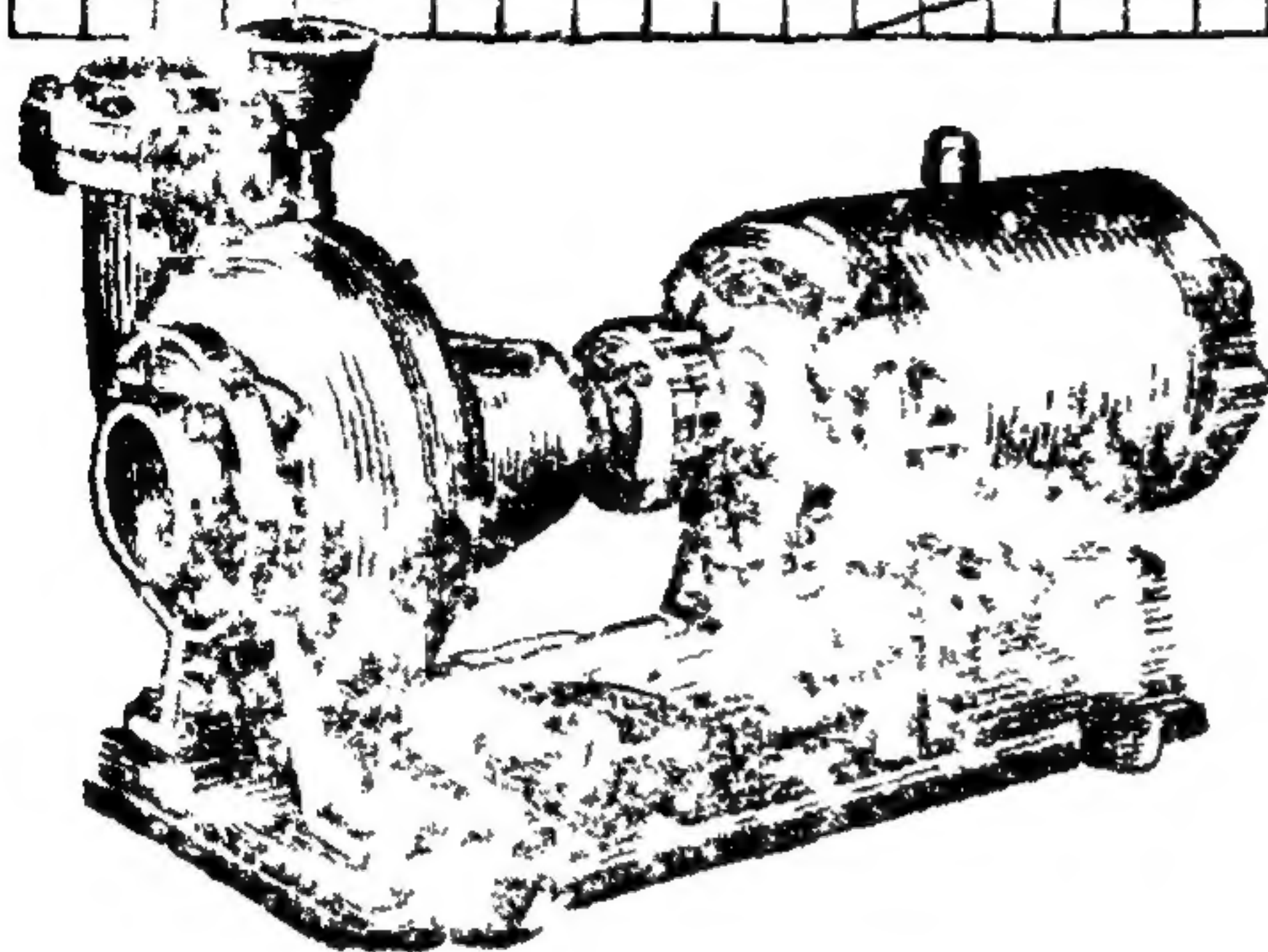
RAJA
SNOW

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

MANYAM & CO BANGALORE MADRAS MADURAI BOMBAY

RAG

Increase Output

INSTALL

Kirloskar

ESTD 1888

CENTRIFUGAL
PUMPING SETS

Built for rugged and continuous service, KIRLOSKAR pumpsets feature the latest in design development. Increasingly popular in irrigation projects, these pumpsets combine trouble-free service and low maintenance costs. Available in different types and sizes.

For Particulars :

KIRLOSKAR BROTHERS, LTD.,

SRI NARASIMHARAJA ROAD

Post Box 606 : : BANGALORE-2